

Palócföld

LI. ÉVFOLYAM • 2005. KÖLTÉSZET NAPI KÜLÖNSZÁM

IRODALMI, MŰVÉSZETI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

NÓGRÁDI KÖLTŐK KÖLTŐK NÓGRÁDBÓL

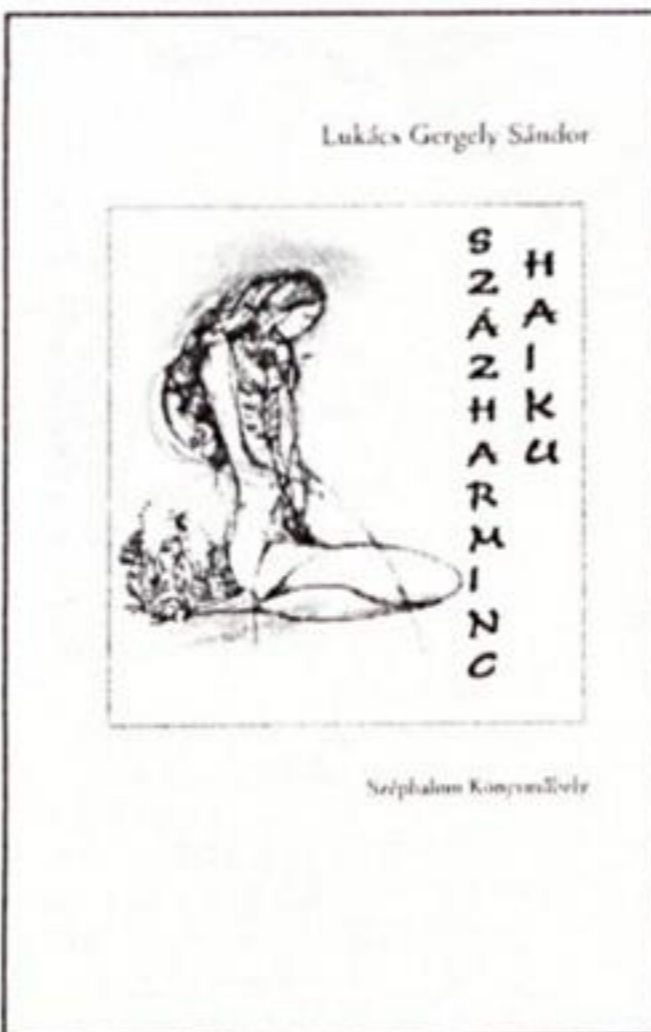
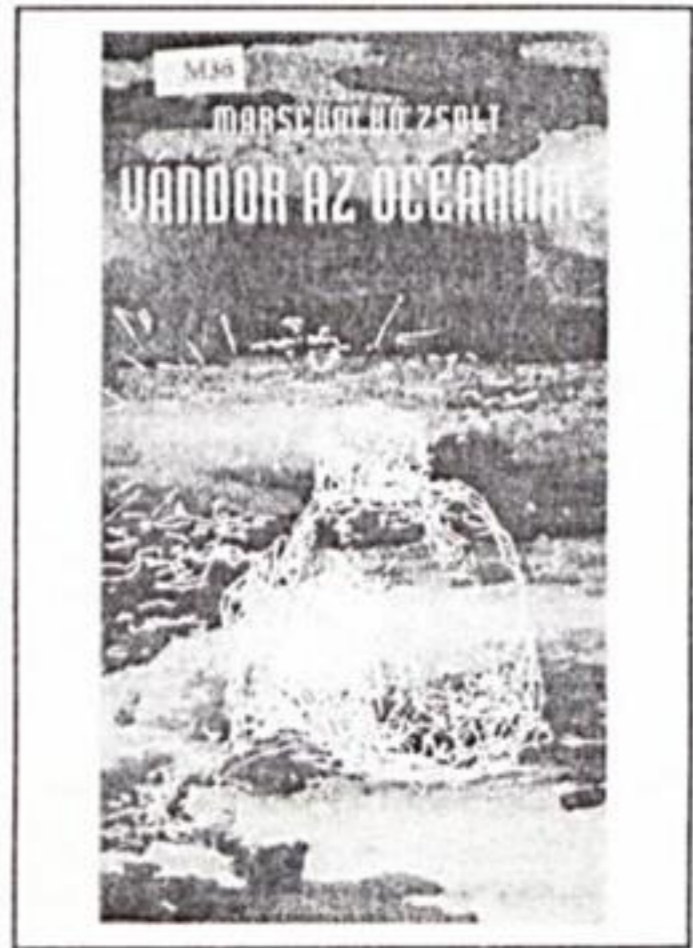
Ardamica Zorán; Ádám Tamás; Bacsik Katalin; Bódi Tóth Elemér; Dömény Veronika; Dukay Nagy Ádám; Elekes Éva; Fábián Berta; Hanács Erzsébet; Handó Péter; Hidasi József; Kasza Marton Lajos; Király Gábor; Kiss Ildikó; Karaffa Gyula; Kiscseri Mihály; Konczek József; Kupcsulik Ágnes; Lukács Gergely Sándor; Madár János; Marschalkó Zsolt; Miró Kiss Ida; Mizser Attila; Molnár Zsolt; Németh Attila; Nyéki Lajos; Paróczai Csaba; Pócsi István; Pohánka Erika; Romhányi Gyula; Szabó Károly

---

---

*Feledy Gyula: József Attila (1980)
(részlet)*

Tartalom

<i>Ardamica Zorán</i>	–benne–lenni; Avantgárd etüd	111
<i>Ádám Tamás</i>	Függőleges tárgyak simogatása; Stopperek; Bőrünk a fogason	113
<i>Bacsik Katalin</i>	Cinkos gyávaság; Örökdő gondolatok; Apám szavai	116
<i>Bódi Tóth Elemér</i>	Dudál a szél, leveri a diót a fáról; Vaníliafagylalt-színű csík látszik; A nézőpont megváltozása; A telefonszámok túlélnek minket; Csillámló világ	118
<i>Dömény Veronika</i>	Télrajz	123
<i>Dukay Nagy Ádám</i>	Billenési pont; 8:37:49 pm; Sehányadik ősz	124
<i>Elekes Éva</i>	Versek egy régi kéziratos könyvből: Akkordok; Egy évfordulóra; Esteledik	126
<i>Fábián Berta</i>	Lehet, hogy nem nőttem fel; Fél-szabad-vers	127
<i>Hanácsek Erzsébet</i>	Szívemben vadvirágok; Üvegcsend	129
<i>Handó Péter</i>	Magad; Csak	131
<i>Hidasi József</i>	Evilági hírek	133
<i>Kasza Marton Lajos</i>	E palóc város	134
<i>Király Gábor</i>	zuhanás; Felülnézet; Idézet	135
<i>Kiss Ildikó</i>	Pillanat; 21. század	136
<i>Karaffa Gyula</i>	Az idő...; Ima...	137
<i>Kiscseri Mihály</i>	Habkövek, darabonként, fuldoklással	139
<i>Koncsek József</i>	Lélegzik az időben; Kikiáltó-versek	159
<i>Kupcsulik Ágnes</i>	(néhány lényegtelen holmi); az alvó; szeptember; október; de	170
<i>Lukács Gergely Sándor</i>	7 haiku	172
<i>Madár János</i>	Kit szívemmel megjelölök; Ez a föld legyen	173
<i>Marschalkó Zsolt</i>	Lábjegyzet egy Wass Albert vershez; Ballada a szkarabeusz-piramisról	175
<i>Miró Kiss Ida</i>	Nappal és éjszaka; Gaia-küldte szél	177
<i>Mizser Attila</i>	maradék; rés; zsúrlódások; b.vágány; hágás; érés; körzet	178
<i>Molnár Zsolt</i>	Rózsával megszólított	182
<i>Németh Attila</i>	Reggel; Jósolj; Sodródás	183
<i>Nyéki Lajos</i>	Földrajz; Gyarmati képek; Három szonett; Nyugtalan szerelem	185
<i>Paróczai Csaba</i>	estike; hiánypótlás; gazdálkodó; kerek a zsemle; ezt mondja aki gyerekkorától nem szerette a vaníliát	192
<i>Pócsi István</i>	Tájkép	196

<i>Pohánka Erika</i>	Címtelenek; Körtánc; Árvaság; Gyöngyök peregnek	197
<i>Romhányi Gyula</i>	Asszonyaim I. III. V. IX. XIV.	200
<i>Szabó Károly</i>	Reggel; Nyárvég; Szeptember; Együttlét; Mátrai ősz	203

A címlapon Feledy Gyula rajza látható, amely 1980-ban jelent meg először a *Palócföld* József Attila-számában.

Nógrád megye irodalmi, művészeti, közéleti folyóirata • Főszerkesztő: Praznovszky Mihály; főmunkatárs: Nagy Pál (*Párizsi Magyar Műhely*); szerkesztők: dr. Kovács Anna, Bagyinszky Istvánné (*szerkesztőségi titkár, telefon: 32/310-140*) • Kiadja a Balassi Bálint Megyei Könyvtár (*3100 Salgótarján, Kassai sor 2.*); Felelős kiadó: Bódi Györgyné dr. • Készült a Polar Stúdióban (*Salgótarján*)

Levélcím: 3101 Salgótarján, Pf. 270; Telefon: 32/416-777; Fax: 32/416-482; Internet: www.bbmh.hu/palocfold; e-mail: palocfold@bbmh.hu • Terjeszti a Balassi Bálint Megyei Könyvtár; előfizethető ugyanitt • Budapesten megvásárolható az Írók Boltjában (*VI. kerület Andrássy út 45.*) • 2005-ben megjelenik 6 alkalommal • Egy szám ára 300,- Ft; előfizetési díj egy évre 1 500,- Ft • Kéziratokat és rajzokat megőrzünk, de nem küldünk vissza • ISSN 05555-8867 • INDEX 25925

Lapunk megjelenését támogatta
a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Nemzeti Kulturális Alapprogram

Nógrád megye Madách-díja (2004) és Salgótarján Pro Urbe-díja (2005)

-benne-lenni

magányban-benne-lenni
világban-benne-lenni
versben-benne-lenni
szemedben-benne-lenni

:

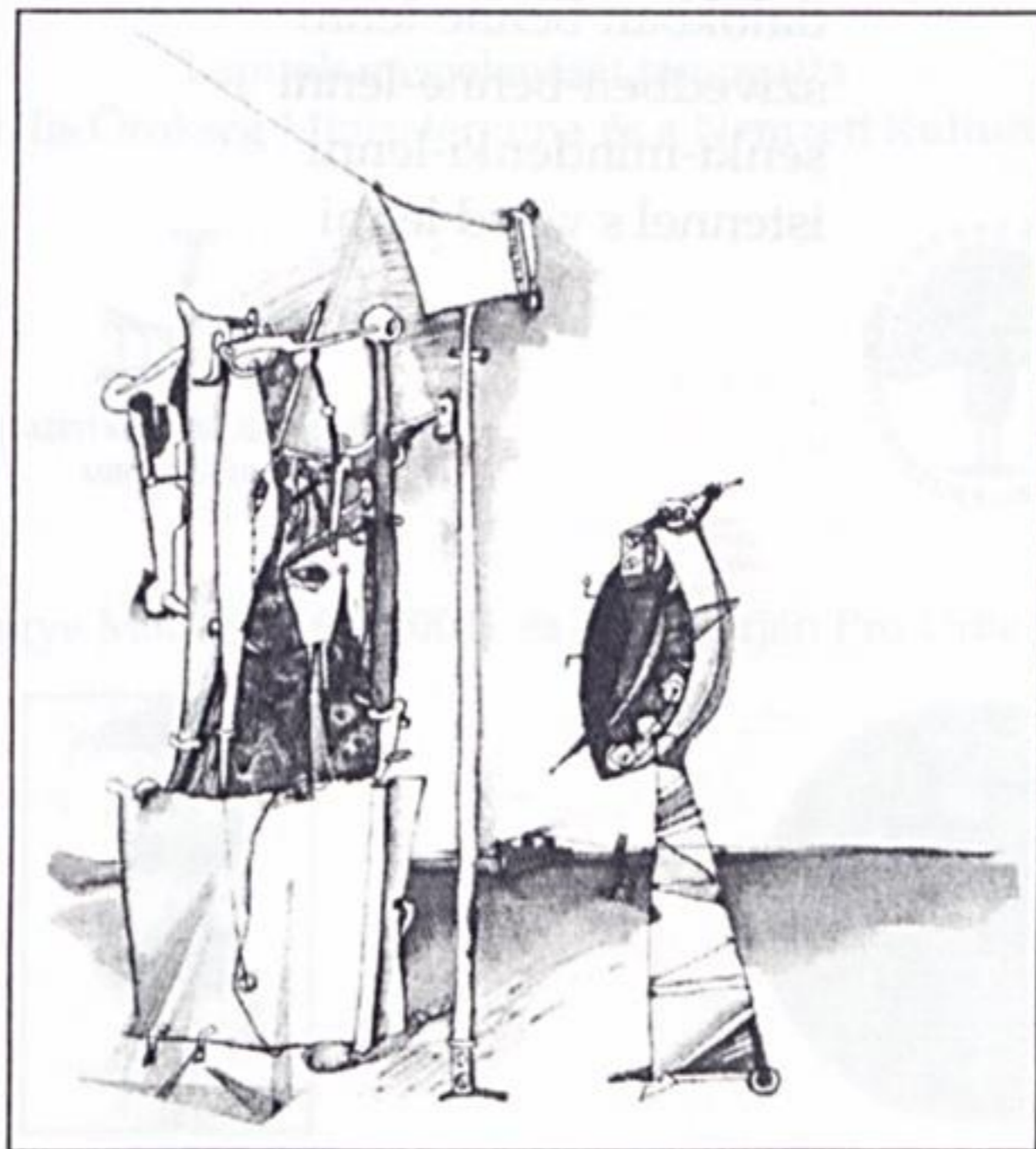
transzcendesben-benne-lenni
fiktívben-benne lenni
gondolatban-benne-lenni
érzettben-benne-lenni

valóban-benne-lenni
anyagban-benne-lenni
leírtban-benne-lenni
racionálisban-benne-lenni

dalokban-benne-lenni
szívedben-benne-lenni
senki-mindenki-lenni
istennel s veled lenni

Avantgarde etüd

vake egér
varánuszbélben
lerogyó boszor kányok
fényben
az expozíció még ne rímeljen
kérlek
s a befejezés invariáns
legyen
húscafát a sár kány
fogai között
beteg de kadencia
kilátások nélkül
egyértel mű mág lyahalál
szóval expres szív képsorozat
egy fehér falon
karóba húzott
hősök mosolyognak

Pállay Szilvia illusztrációja
Lukács Gergely Sándor *Százharminc haiku* című kötetében (2004)

Függőleges tárgyak simogatása

Csak állsz vörösre dörzsölt szemmel
a kihalt téglagyár udvarán
sértődött koponyák pihennek lábad előtt
kikapcsolod a rugóizmokat maradsz mozdulatlan
a hűgyszag sem tántorít

nyilván ősszel hatványozottabban jelentkeznek
az ingerek és a későn érkezők előtt
meghajolnak az elfonnyadt szederbokrok
a kerítés mellett érdemes csak megtervezni a múltat
ez ám a megkönnyebbülés

kellene egy függőleges tárgy amit simogathatnál
két maszturbálás között már az élvezet miatt is
fontos lenne hogy kézbe illő legyen a vers tárgya

végül rámozdulsz arra a függőleges tárgyra
ami a kezéd ügyébe kerül a kazánból kibukó
vörösén izzó téglafüggőleges de megfoghatatlan

Stopperek

Ahol összeér
két dús szemöldök
nedves tengerparti
hínár
mit a sós víz kidobott
ott állnak meg
időt mérni
ketten vannak
egyedül
kezükből tompa fényű
stopperek

behatárolják
mikor kezdődtek
a szavak elmosódni
hintáznak a parton
erősek a csillagokra
masnizott kötelek
körülettük
puha kérgű pálmafák
veszekednek
a lábnyom is didereg

patkány rágta
csónakban indulnak
megtörlik homlokukat
véres zsebkendőjükben
elmerül a hold
időben érnek oda
ahol a szél felkavar
s elpörög

Bőrünk a fogason

Minden a helyére került
bőrünk a fogason
hogy ne féljünk
este fogsorok világítanak
látható otthonunk
szurokban gyenge mélyedés

az ágy mellett bőrcipő
benne csörgőkígyó sziszeg
aki előbb ér a közelbe
diadaltáncot jár
visszafelé már nehezebb

lepusztult asztalon
nemzedéknyi mosatlan edény
emlékezik az ízekre
mi elfeledjük a gasztronómiát
azért olykor déja vu habár

utcai jelenetek után
az arcokról a szürke
masszát lemosni ildomos
fáradt csontokon éled a hús
de visszatér a rend
szárad már bőrünk
a fogason

Péntes Géza illusztrációja
Ádám Tamás *Csókok a seben* című verseskötetéhez (1992)

BACSIK KATALIN

Cinkos gyávaság

A száraz szájjal kiszorított jóság
nem valódi, fojtogatja a nyakadat,
szánkból halomba öntjük ki a szavakat,
melytől megtántorodik a valóság.

A perceken durva hazugság dobol,
s vajon mikor lehet számon kérni őket?
És feszült arcodra lopva, elmenőben
kihímezel némi virágzó mosolyt.

Keresd a dolgok elpártolt rendjét
s olykor úgy hiszed, hogy szökött szerencséd
majd félig bukottan visszakullog hozzád.

Kiköpött szavaidat is visszavonnád,
de büszke erődből semmi sem maradt,
s viselned kell cinkos hazugságodat!

Örködő gondolatok

A gondolat éjjel is örködik
messzire űzve a vánszorgó homályt,
s így nyújtja meg forró napjaid
széttörve álmod sötét sikátorát.

Apám szavai

Gyűjtöttük a száradó szénát,
szedtük a sártól foltos burgonyát,
s közben sóváran néztük
az árnyékot adó akácfát.
S amikor a lilás alkonyat elért
kiszikkadt testünk nem akart mást,
csak az éjszakától ellopott pihenést.
Apám tömött kazlakat rakott,
fáradtan ránk nézett, s azt mondta:
„ne a földet nézzétek
hanem a csillagot”!

B. Gedeon Hajnalka illusztrációja
Paróczai Csaba *Háton vitt sarkcsillag* című kötetében (2000)

Dudál a szél, leveri a diót a fáról

(1999.augusztus 22.)

Dudál a szél odakint és idebent is a házban,
leveri a diót a fáról, este fél tizenegykor
még az előszobában téblábolok, nyitva az ajtó,
látni nem lehet a sötétben, de hallani
a tompa puffanásokat, a szomszédban
Varga János bácsi, aki megért csaknem száz évet,
úgy mondta, divó meg óma, de almafánk
azelőtt nem volt, viszont mindig is termett
diónk, szilvánk, dobozók, véreskörtenk,
csitkenyénk, a háború után meggyünk,
a kút mellett, a szederfa alatt
szinte bokáig jártunk a szederben,
ahogy ettük, mindenünk kék lett tőle,
édesanyámnak csak a cseresznye,
meg a szőlő hiányzott, emlegette is
az otthoni, keresztényi hegyet,
ahol nekik is volt egy kis szőlőjük,
benne cseresznyefákkal, érdekes,
az almát nemigen hajtottuk, most lett bőven,
mint ahogyan ott a padláson a tavalyi dió is,
amit egy éve még ő szárítgatott
az udvaron, a lépcsőkön,
van minden, csak győzzük elhordani,
meggyeszörp, uborka, bab, mák, lekvár,
mit ki tud adni egy ház, mintha sohasem fogyna ki,
és mintha nem is a szélről lengedezne a függöny
a komoraajtó előtt, hanem csak úgy magától,
valaki mindjárt kilépne a konyhából,
gyere be, fiam, késő van már,
ne vakoskodj itt magadban.

Vaníliafagylalt-színű csík látszik

(2000. augusztus 12.)

Rekkenő hőségben délután ötre megérkezett
a zivatar Kőszeg felől, a Kata-likból,
a szobaablakból hallgatom, ahogy sírnak
a villanydrótok, sivítanak a szellőkésekben,
Benő fenyői és diófái a pajta mögött
hajladoznak a viharban, a postaút fürdik
a záporban, a háztetőkről lecsorgó eső
függönyt von a házak és a világ közé,
Gizi néném falát csapkodja, nemsokára eláll,
Vátnál hősínű felhőtorony fénylik,
mintha nézné az esőt, a sárgásszürke
jégfelhőket Bük felé, amikben villámok cikáznak,
a Surányi Marika háza fölött galambraj
száll föl-le a Nagy-kert alja felé,
aztán visszafordul, a sötétszürke
villámos felhőkben csillognak a galambok,
mint lobogó fehér zsebkendők,
Acsádnál lassan kivilágosodik,
vaníliafagylalt-színű csík látszik
a Falu fölött, beletűzve a fenyőfák
a Goston Józsi háza körül,
Bursics Marianna már megy tejért,
behallatszik a fél hetes vonat hangja.

A nézőpont megváltozása

(2001. június 19.)

Alsó-Ausztria jóformán a kert alatt van,
eddig Vasszilvágyról jöttünk ide,
most nem onnan értünk Fischamendbe
és nem haza megyek, még áprilisban
kiszedtem a gazt Kisanna kerítése

és az ágkupac körül, a padlásról
lehordtam három vödör vizet,
már rosszak a cserepek, becsorog az eső,
találtam egy 1957-es Filmvilágot,
Ország-Világot, egy 1963-as
Élet és Tudományt, Film Színház Muzsikát,
Világ Ifjúságát is a lécek közé bedugva,
délután dörgött az ég Szombathely felől,
lehűlt a levegő, kevés eső esett,
virágoztak a meggyfák, csupa fehér szirm
és üde zöld volt az udvar, a felhők lilák,
a levegőnek édes prószaíze,
máskor forró langalóillata volt,
egy nagy szürke kan macska
beosont az előszobába,
Mariska sóskát adott át a szomszédból,
most nem Vasszilvágyról jövünk,
de mintha otthon lennék, mondom is Sanyinak,
amikor legutóbb itt jártunk Klárival,
te Izraelben voltál, sokat emlegettünk
ebben a kis kocka alakú szállodában,
itt laktunk, az ablakból éppen
erre a toronyra láttunk, ahol állunk,
hajdan a halászoké volt, este kivilágították,
mellette egy öreg ház állt kajla kéménnyel,
amire ráesett a reflektorok fénye,
persze mellékesen, hiszen
a torony volt a fontos, nem a kémény,
a régi ház helyén most üvegfalú bank áll,
viszont a nyárfák még ugyanúgy zúgnak
a Fischa partján, mint régen, mégis más lett
ez a Bécs melletti városka,
talán mert a torony alól, kívülről nézem
a szállodai ablakunkat is,
nem belülről, az ablak mögül a tornyot,
tehát valami hiányzik az otthonosságból,
nem Vasszilvágyról jövök,
nem is haza megyek, ahol üres a házunk,
vagyis a nézőpont változott meg.

A telefonszámok túlélnek minket

(2002. december 27.)

Olvad, csöpög az eresz, köd van, a Nyirest se látni,
délután Sanyi sms-t küldött Jeruzsálemből,
napsütésben, rövid ujjú ingben
volt a Kótelnél és Dávid sírjánál,
mi Klárral átmegyünk a szomszédba
Mariskához, a konyhája ablakából
éppen rálátok a házunkra és a fenyőfánkra,
nézem, hogyan füstöl a kéményünk,
jön kis Géza és Erika, pezsgőt bontanak,
közben hozzák a gyerekek a 2003-as
telefonkönyveket, mi is átvesszük a mienket,
ráírták, hogy Tóth József, édesapám
1991 óta már nincs, 1999-ben édesanyám is
utána ment, a könyv és a telefonszám,
355 246 még megvan, ha nem is hívja föl senki
az üres házat, amit ők többé nem lakhatnak
legalábbis a világ végezetéig,
pedig jó lenne, ha lakhatnák.

Csillámló világ

Hold az óceán fölött

A Hold a Csendes-óceán fölött,
a Hold alatt a Csendes-óceán
csillámlik hűvösen,
látom két féltekén.

Csak nézem ezt a fémes ragyogást,
hol leszek majd, ha egyszer nem leszek,
a hűvös tér, idő
csillámlik akkor is.

Vasszilvágyszéle

Jártam mindkét féltekén,
láthattam, amit láttam,
láthatott, akit látott,
megjöttem Új-Zélandból,
voltam Los-Angelesben,
vannak, akik ott élnek,
laktam Disneyland mellett,
múbagoly ült a házon,
kószáltam Hollywoodban
és a Rodeo Drive-on
egyszer Beverly Hillsben,
villant a Sziklás-hegység,
Grönland lapult a jégben,
pulzáló sarki fényben
lassacskán hazaérek,
váci kanyar a ködben,
árokpart a kanyarban,
vadkörtefa a parton,
csipkebokor a csöndben,
piros bogycsok az ágon,
százötvennyolc év után
nem vár udvarunk, házunk
többé Felső-Szilvágyon,
csillámlik, ami maradt,
falun kívüli otthon,
Vasszilvágyszéle ködben.

Télrajz

Hűvös éjtakaró
csónakázó tavirózsák
befagyott tükre
Madárlét
bíbor-könnyű
Kitűzött karók
józansága
Rád szakadó
nyarak vágyai
Fáradtságízű
szögörgetegek
szomszéd szoba
sóhaja
A tiltott alkony
után
ólomketrec
ősz és ősz közt.
Fázom:
jól húzd
össze magadon
a villanatot.

Billenési pont

Ballon lobog el a
korzón. Madarak pöttyözik
az álmos eget. Bent

csak annyival jobb,
mint sehol, s hogy nincs
fajtád, neved.

A félhomályba fény
lobban. Egy arcon
pihen meg pillanatra,

s míg a másodperc épp
dobban, dobban, onnan
csordul poharadba.

Egy korty. És mélyet
slukkolsz. Arcodba árnyék
horpad. Aztán odalépsz

a pulthoz. Rendelsz,
kítartson. Ne érjen
otthon a holnap.

8:37:49 pm

„az egyre fakuló színek, az esti hervadás”

Beney Zsuzsa

A leveleken még átsüt a fény.
Mintha marasztalná napodat.
A párkányon csigaház. Hallgat
benne óceán, szél. Lemezén
tűje elakadt.

A függönyök fölfont vitorlák.
Mögéjük füstszalag tekereg.
A rézsút falon reprók, sárga
poszterek. Nem tudod, merre
tart szobád.

Az utcák álmosan nyújtóznak.
Alig-súly vagy a kanapén. Már
nincs napkelet, sem napnyugat.
Csak békés iránytalanság. Egy
másik féltekén.

Sehányadik ős

Mollban játszott az
évszak. Akár egy utcára
került bárzenész.

De a kerthelyiségben
még dzsessz bujkált. És
társaságok, nevetés.

Becsípett lányok
csevegtek. Meg jól öltözött,
ifjú uracskák.

Szívük úgy hitte
még akkor, “máma már
nem hasad tovább”.

Versek egy régi kéziratos könyvből

Akkordok

Tudok játszani szíveden sok dallamot,
Ám a hangszer a kezedben én vagyok.

Gyöngyös, 1947.

Egy évfordulóra

Egy esztendeje ismerlek,
Lennének bár évezredek,
Kevés lenne! Azért hiszem,
Nem szűnünk meg a Semmiben.

Gyöngyös, 1952.

Esteledik

Apró harangocska kondul amott a hegyeken túl,
Holdfény derül, a kis falu ragyogóvá festve...
Görbe gallyakon gerlék ülnek és árnyék simul
A vén tornáchoz. Kertek alatt ődöng az este.

Verpelét, 1957.

Lehet, hogy nem nőttem fel

mert ma is megsajnálom a gazdátlan
kis állatokat

lehet, hogy nem nőttem fel

mert odahordom a lélek-aranyakat
annak, akit szeretek

lehet, hogy nem nőttem fel

hiszen kell a cirógatás, érintés-szeretet

lehet, hogy nem nőttem fel

mert nem tudok lehorgonyozni
az iszapban

lehet, hogy nem nőttem fel

mert gyermekien őszinte tudok lenni
valakivel

hiszen szelídítettelek és befogadtalak

lehet, hogy örökre gyerek maradok,
ha nem karcolják sebesre a kitárulkozó lelkem
álarctalanul meztelen testét.

Fél-szabad-vers

Egy nap rájössz: félig élsz,
félig vagy jó, fele-barát, félig sem nő,
félbe maradt vagy, így hagytad önmagad,
befejezetlenül.

Felét sem éred, mint az egykori egész.
Torzó lettél, koldus:
kinek adnál, nem teheted,
kinek adnod kellene,
nincs mit.

Féleszű, félbolond, fél-kegyelmű.
Félig adsz, és rajtavesztesz,
félig érzel, s megdermesztesz.
Mindent félbe vágysz, félig csinálsz:
félmegoldások – félgőzzel.

Ne nézz tükörbe, úgyse látsz,
tágra zárt szemed egydimenziós.
Félúton állsz, lépést nem tehetsz,
fél lábál mocsárban félemler lehetsz,
szádból már csak féligazságok szólnak,
s ha magadba nézel, magad sem hiszel a szónak.

Ne fele-selj hát a sorssal,
féláron talán még eladható vagy,
hisz nem vagy jó egészen se itt, se ott,
annyit érsz, mint lelked:
lopott.

Zeneszerzőből félnótás leszel:
s hallhatod a harmóniák hogyan halnak el.

HANÁCSEK ERZSÉBET

Szívemben vadvirágok

Múltamra taposok.
Korhadt fejfára.
hajszáltrepedésekben megbúvó árnyakra.
Hol vagytok?
Hol vagytok, hogy hozzám szóljatok
lidérces kék-fényű nappalok?
Fákra lépek.
Szétszórt gyöngyökre,
szívemben vadvirágok égnek
lobogva,
félnek, félnek.
Őszülő holnapok szélesebesen jönnek,
fölborult csillagok közt vernek gyökeret.
Csontomon varjak éheznek,
fájdalomfényben szívemig felérnek.
Vert nappalok,
kínomat mért daloljátok
templomba zárt, sápadt arcú, dermedt angyalok?
Morzsányi anyaföldbe,
hol nemhervadó virágok
hajolnak fölém örökre.

Üvegcsend

Tenyeredtől született,
a nyár és az ősz ezer ízével
mosolygott ránk
a kamra.
És most, mintha meghalt volna
minden.
A csend is.
Csak az omló vakolat terhe alatt
roskad a polc.
Pókháló-álmukat alusszák
az elhagyott üvegek.
Állandóság őrzi
sérthetetlen némaságukat.
A befőtt maradványok
semmivé aszalódnak.
Benn a szűk falak között
huzat görgeti a porszemeket.
Mázsányi súly hajlítja hátamat.
Rügyfakadást, földből kinövő
gyümölcs-áldást
hiába szül az ág
Látod Anyám,
hogyan lebeg el minden kezed előtt?
Fényt sóhajtva e holt csendben-
a kamra már a múlté,
legyűrte az életet.
Végtelen türelem oltalmában
szétosztod gyümölcseit,
benövi ujjaidat
az üvegcsend.

HANDÓ PÉTER

Magad

Megszólítod magad,
de a név oly idegenül hat.
Számталanszor halottad már
mások szájából kimondva,
s tudod, hogy téged jelöl,
s tudod, hogy értened illik reá,
mégis most, hogy önmagad hívnál elő vele,
mintha nem jelölne semmit,
mintha csak egy rád vetett
durva szövésű pokróc lenne,
mely alá elrejtene,
s mely alá elrejtőzhetsz.
Vajon miért is kaptad éppen e nevet?
Ismered, ismerheted értelmét
a rádaggatott hangok halmazának?
Megszólítod magad,
mint szóvátett idegent,
s hallod, hogy meg lettél szólítva
magad által – és tiltakozol.
Nem így kellene
magadhoz fordulni:
ilyen kifejezésszegényen,
ilyen tartalmatlanul.
A benned szunnyadó
istennek illene hangot adni,
kimondani – amit ő tud –
az igazi neved,
mellyel azonos vagy és maradsz...
DE talán ez lenne a kimondhatatlan?
Ez lenne az a teljesség, amit
csak a halálban tölt be az ember?

Megszólítod magad,
hogy megszólítva legyél.
Ám e sikertelenség gúzsába kötve
meg lettél-e szólítva
magad által
vagy
melléd beszélsz,
s nem magadhoz?
Füledben még ott zúg, süvít
az idegenérzet
minden ledobott rakétája.
Nem tudsz kilépni előlük, alóluk.
hogy más vagy, mint
kit a név takar,
végérvényesen
tudatosul.

2004. március 12.

Csak

Csak a zajból tudod, hogy vagy,
hogy belever szíved a csendbe,
hogy ujjad között felolvad
a hópihe lány fehér teste.

Csak a szóból tudod, hogy vagy,
hogy kilépsz a semmiből egy névvel,
hogy megszelídülhet az indulat,
egybekelhetsz az igével.

csak a csakból tudod, hogy csak
egyszer vagy és soha többé,
s a világ oly reménytelen álmatag
néz rád, hogy sorsod észrevenné.

2003. szeptember 28.

Evilági hírek

Ólomszürke boltozaton
fémfcskék bolyongnak
lahangolt tücsök
törött lábbal hegedül
feldúlt otthonából a hangyasereg
éhség elől menekül
hamuszínű rezedába botlik
a kénsavas árnyék
rekedt csiviteléstől gyanús az est
országutak mentén
bóklászó remény szalmaszálat keres
hallgatag medrébe
zavaros vizet tölt
szomorú ez a föld
fegyvert rejtő sziklán szirti sas fészkel
 eget kémlelgetve
sebzett emléket költ
öreg derékkal holdfényes kötényében
szomorú ez a Föld.

E palóc város

Miért köt így a múlt? Messzeségbe fúrt arcod
a honvágy keringőjével mosta a szél.
Mikor fellépnél az út visszatérő hátára,
reménykedve nyúltál egy dallamos énekért...

Kövesedő emlékek ősi énekét cipelted idáig
-- nyomok porladtak s a mezsgyék állára zöld
szakállt eresztett minden tavasszal a remény.
Életet nevelt mindenütt a tanktépázta föld!

Válladra vetted az éveket (az őszítő húszat)
s mikor sarjadó élet kérte a ma kenyerét,
láttad hogy a dolgos tenyérből mit nyújthat

ez a nép ma feléd, hogy e palóc város miként
emeli – füst és napszitta fáradt emberek között –
apránként nyújtott remény-szelet kenyerét...

Salgótarján, 1966. június 29.

zuhanás

Életem: gyorsulás
Kapkodva keresek
kivezető kapukat
önmagamban
önmagamból

Felülnézet

Megindul a Föld
Mint hangyák másznak elő a házakból,
megszokott útvonalait követve,
ezek az apró lények
Hajnal hasadékaiból fény özönlik arcukra
Egyikük éjjelt idéz, melyben szerető testek,
mint ujjak fonódtak egybe
Istenért könyörögve
Gondolatától elpirul az Ég

Idézet

Figyelem, hogy szenvednek ki
a rabul ejtett szavak az idézőjelek
rácsai között

KISS ILDIKÓ

Pillanat

Csattogsz, dübörögsz, megpörgetsz.
Szavakat mormolsz a köldöködbe.
A Föld határain csillognak szárnyaid,
mindent értesz, semmit se látsz,
az utolsó szám a nyolcas.

21. század

Ide születtem.
Itt nincsenek hősök,
csak piszkos utak
zöld hajtásai
igyekeznek a Nap felé.

Csikász István illusztrációja
Romhányi Gyula *Ködben* című kötetében (2003)

Az idő...

... sokszor
gondoltál már
arra hogy
megméred
napjaid múlását
de csak órád
mutatóját láttad
szemeddel
sokszor
loholtál a
percek után
hogy magadat
megelőzzed a
következő
utcasarkok
egyikén
sokszor csak
másodpercek
választottak el
attól hogy
megfejtsed a
titkot a
létezésed
megérthetlens
égét sokszor
kiváncsiskodtál
kerested a
jövőről
árulkodó apró
jeleket a
jelenedben a
bűnt is vállalva
csak azt nem
értetted meg
soha hogy
múltadból
élsz...

Ima...

Fontosnak hitt dolgaim között
nehezen találok a rendet.

Lomok csak;
Szöszmötölök a szavakkal.

Megtalálnak úgyis a verssorok,
mint ahogy a nyáj is hazatalál.

2003. 07. 04.

Lakatos László illusztrációja
Elekes Éva *Lépcsők, évszakok* című kötetében (2005)

KISCSERI MIHÁLY

Habkövek, darabonként, fuldoklással

Lapomnak, a Palócföldnek

Rostált módozatok rondója

„Elevenen mégse bújhatok a földbe!”

– háborgott fennszóval gyakorta anyám, aki vett mindig ölbe.

Ácsingózom, tehetné, újra és újra, megint, hisz elevenen mégse
bújhatok a földbe.

Nem gyávaság, ettől-attól széptani okok ijesztenek.

Míg végre érted azt az asszonyt, mibe telt! – kései gyermek.

Háborgott fennszóval gyakorta anyám, aki vett mindig ölbe:

„Elevenen mégse bújhatok a földbe!”

(2004. okt. 2–4.)

Az őszi kerti munkákból

Jégüveg a vizeshordóban.

Szétolvad morzsáló tenyeremben,

mielőtt húsba vághatna.

Hidege arcomhoz szelídül.

Aztán gyertyát gyújtok.

Világítson, hogy az elesettek nyugodhassanak, a még harcolók –
fogytán a lőszer – célozhassanak.

Kel – hegyéli rezzenetlen sápadt

nyírfa tövén – a nap.

Körben vadkörte, csipke, kökény,

csattanómaszlag (konzervtaps és múróhej),

galagonya, bodza szépen

termett idén.

Dacosan haltak békétlen
lelkeként – felásott ágyások
fölött – nehéz párák
képződnek. Nekiindulnak.

Bágyadt korai fényben
halványul emléklángom.

Nem fújom el.

(Salgótarján–Idegér, 2003. nov. 4.
5 óra 20 és 30 perc között)

Habkövek, darabonként, fuldoklással

Szélrontott felhők
– időcafatok – lógnak tarkóm mögött lepedőnyi
azonosítatlan felületen.

*

Elhullajtott vérem
Tüskés ágon maradt
Számolatlan csipkeszem
Tavasszal négy szíromlevél

*

Trombózisaim sora:
leszedetlen kökényszemek
első derek után
Átvonuló madaraim szemléznek

*

Émelygésem előtt a csattanó
maszlag halksága
Kikapcsolom a híreket
Kutyák szagolják lábsebem

Valami felejthetőt
ám hiába
a perem alkonyi megvilágítása
retinámra ég

*

Színpadi vagy nem
Itt van Hol
Nem ismer kulisszát
Rendezői jobb és balt
Bakacsin feketét

Háttérsugárzás – hitre vágyva

– a Kr.u. 3. sz. elejének egyik keresztényére –

Ha böjtöd örömos része volt,
nem inni még az ünnepek alatt
sem, most átfordulsz: húsvét
keddje-szerdája elviselhetetlen
vágóélű kontúrokkal metszi ki
még azt is, amit nem tettél.

A súrolófény se jobb –
hétköznapok koronapántjain (fönt
dőlt kereszt) rekeszzománcok
elevenednek meg.

Áldoznál akár hajcsomókkal felszakadozó
bíborló bőrcafatokat is,
ha terhüktől szabadulnál.

Köznapok koronasúlyát messzire
hajítani! – ha volna merszed erre
a legújabbkori olimpiai számra.

Alkonyi vagy hajnali nem múltó
(se nem csökken, se nem is növekszik)
pír ez – köröskörül –,
amely a síkra vetíti
többszörös árnyékod az átmenetekkel?

(2004. április 14.)

A hallgatag ács – fiáról

Georges de la Tour: Saint Joseph charpentier
(Louvre)

Mindenütt jelen való, Téged dicsérlek,
aki azt is tudod rólam, amit én nem,
aki a vonókés élén pöndörődő forgács
fényességében is benned gyönyörködöm, vezérelj bölcsességed
kiismerhetetlen útain, hogy megértsem
– én, a szögkovács szomszédja –
őt, akinek gyermeki jóságát fel nem fogom.

Aki megvonja tőlem köteles szólításom („Atyám!”) ékét,
s mégis,
akinek semmis tiszteletét más el nem viselné,
aki ha rám nyitja műhelyem ajtaját, a reggel
ragyogását bocsájtja a nyersfa halmaira,
aki ha első szavával áldásodat kéri reám,
gyermeki szeretet költözik belém irántad,
aki ha második szavával felajánlja
segítségét, érzéketlen tenyérbőrömön átborzong
Mária ártatlansága,

(bozótosok válnak ligetökké,
bárányaink örömére,
tarjagossá szikkadt folyómedrekben
eleven víz,
jeges szél tépte cédrusokon
időálló lombkorona)

aki ha harmadik szavával életidőm
tapasztalatát várja, mért vélelmezem az övét az
enyémet felülmúlónak,

aki ha újra szól, már nem válaszomat
ismétli

(Gyermekek az ilyen?
Életem göcsörtjei éveim
gyalukése alatt.

Uram! Mondd!

Csorbulok?
Fényesedem?),

aki ha gyertyát gyújt az Esthajnalcsillag idején, vén
tagjaimba ifjúkorom zubogása költözik, sebeim hegednek, ősz bozontom
– ritkuló haj, szakáll –nem riad a lángtól, bármilyen közel is, homlokráncom
elsimul, Gábiel és Mihály – munkátlan angyalok – felsöpör.

Uram! Uram!

Műhelyem fa riglijét nem ellened illesztgetem.
A kerítés sem a tolvajoknak szól, hanem a jó embereknek:
zörgessenek e menedék kapuján.

Mit adok vacsorára? Kérdeztem

Tőled valaha is? (Az ég madarai közül már kevesen csávognak.)

Mária tudja.

Küszöböm mindig a te küszöböd is.

Mária tudja.

És mielőtt benyitnék a Neked mindig nyitva álló
ajtón,

kérlek könyörögve: merev kezem mozdulata ne legyen

óhajtott kifakadásom pillanata. „– Káromkodj már!” – polc
körül ügyködő fiamnak mondanám.

Én kiáltok, az általad elijesztett tanoncok mestere.

A közeli teliholdra, Mária által mázolt küszöbödről,
mint arcodra, nézek vissza – miként minden este –

Uram –

Ha egyszer általad mondhatnám neki:

„– Jákob hiába faggatta (»ki vagy?«), nekem viszont odaadta
az egyetlen éghetetlen forgácsot.”

Kimondatlan neved legyen áldott örökké.

(2004. szept. 2.)

Tagolatlan beszédeink

(Dánielnek, aki neveztetik a Könyvben Balthazárnak is, elalvása(sod) után, hatodik hónapja(napod) beteljesültségében, amint markolja(lod) ujjam, az nemes vitéz Balassák közül való Bálintnak duplumos évében)

Fűzfasíp, bodzalé, vízimalom, bakszekér,
hasított kérgű nyírfából gyűjtött
tavaszi gyöngy – cseppre csöpp
szomjoltó rejtett-keserű mézédesség.

Majd meglátod...
Soha ki nem rajzoltakat
felhőkbe képzelünk.

Ott! Azt, meg azt! – megragadjuk!
Nem marokkal, csak hanyatt a fűben.
Mert legyen bár fátyol- vagy bárányfelhő,
leterít mind a hegyoldalba,
képzeletünknek esve áldozatul,
kifent kasza nélkül.

És mi a csillagokat is másként:
messziföldön híres textilrestaurátorok –
újrafércelünk minden elrongyolt mitológiát.
Álom-lakberendezők
rémületes terekben nem utasításokkal mozgó.

Metálos rózsabogarak, beporzott gazok,
jeltelen fák, alaktalan felhők nevére,
a kisbolygók övezetére,
közkönyvtáraink hiányaira, Alexandria
pótolhatatlanságára én tanítalak majd.

Végül valamikor – hálás unoka – felkínálok:
„Közte van az Egyetlen is »amiről«
– soha olyan homályosak – mindig voltak
szavaid? Mutass reá! Tiéd.” – vásárból
megjött kupec legény – portékájára büszke –
leszel majd akkor.

„Mindent tudsz” – válaszolom majd szemrevételezés nélkül.
„Mondod: semmit!” – hökkensz vissza.
„Vagyis?” – kérdem, mert tanult beszéded rejti majd hiányolt,
dícséreted miatt önérzeted addig ismeretlen sajkását.
Félrenézel. Találsz egy pontot,
ahol semmit nem kell látnod.
Múló elrévedésed alatt
dümmögésem bizonyára nem értelmezhető.
Magamnak se szavak. A megtörténtek ellenére.

Akkor már újra jelen leszel. Magam veled.
Tekintetünk még csak nem is keresztezi egymást.

Átok helyett

Bálint uram imája, Hibbe előtt, egy kocsijárársnyira

Ó, Uram!

Most

látom! Még el sem kezdődött...

Bocsájtss meg nekem, káromkodást szikráztató fájdalomamban,
eszement kishitúségemet.

Uram!

Most

ismerem föl

időd görbületét.

Ott-ugrok-le-a-lóhátról-

ahol-

akarok-ifjúságom tova lett.

De élek majd és kuruccá leszek.

Kénytelenségeimben

himbáltál ide-oda,

elszaladtam – én, némbereken (milyeneken!) is vitézlő –

nevetésedtől letolt

nadrágomba gabalyodva.

De forgótlan süvegemet
útszéli Fiad
soha nem látta
farkasfoggal teli bozontom
felett –
erdő alatti zákányos
alvásaim után.

Ó, Uram!
Mért
felejtet majd idegen kopjácson
helyi illetékességű szívemet?
Mért
nem a gazdag Morvába,
mért jó
Lengyelhonba vezényelsz?

Rokkant várak alatt,
agyonbombardírozott városok
járványszagában nyomulok majd.
Furkósbotomat dobom eged felé,
az aljanéppel is összeduruzsolok.

Ó, Uram!
Látsz majd
– Majd? Már! –
ájtatoskodásom
álságában.

De élek majd
és kuruccá leszek,
mert már felismertem
időd görbületét.

Hisz bizonyossággal sújtottál
boros ájulatú múlt
éjszakámban: már látom Sátán
művét:

nem hű szolgád, Mihály,
bajvívó kardja volt
segedmem, hanem Fiad
győzhetetlen jobbja rántott
– Ádámként – vissza, Feléd.

Kiszakadtam szagló testemből,
csatamén – kitörő! – módján
száguldtam feléd – odadobott
kantárszár –,
míg alattam rozsdás
pitykévé
zsugorodott zabolátlan életem.

Nem rád
tágult
pupillám!

Soha nem ismert rémülettel néztem
alattam
az olvaszthatatlan ércsűrű gombnyi semmit.

Elemezhetetlen,
Te vagy én rejtőzöm benne?

A válaszolhatatlanban
meghaltam halálom előtt.
Mit értenének majd ehhez
ó, Uram!
császárhűségeen kappanná hizottak!?

Egyet tégy kedvemre
válaszoddal:
– Mért szerettem hát
nemző atyámat a
núbiai
oroszlánkölök vadságával?
– Mért szerettem hát
szülőanyámat
letűnt korok
férfibecsületének kérlelhetetlenségével?

Csupaszodó csontom – holnaptól –
az oltár lépcseje alatt,
a predella gyászos képe előtt.

Ki vállal majd
– vajh? – közösséget
azzal a fekete gombbal?
Sugallt írásodban igazul áll?
Vagy kiszabadulhatatlanul
nyel el
teremtett Semmid?

Vágyom: érezzem ugyan léleksebzett
barátom (szigorral mondom,
legyen rá gondod) simogatását, de
még Fiad ínszakító erős
rántását, mely sarokvasaiból
kiszakított porba dőndülő
bronzkapuk fölé emel.

Hogy láthassam tengered
végtelen vizeit, mint
régen, ott északon,
felém úszó baldachin felhőiddel.

Csapongó korszelek által felkorbácsolt
hitem háborgása tengered vizénél
– borostyános Északon –
elsimul lelkem fövenyén.
Helyreállt épségem zengi – szavaimnál
ékesebben – dicséreted.

Szoríts hát helyet nekem, Uram,
ha mégoly horpadásnyit is,
ahol csapzott lelkem – sorára várva –
gubbasztva száradhat a
Feltámadás görbült terét
átható fényben.

Feléd ágaskodva, Uram, fölsejlik képzeletem kudarca.
Fogadalom, könyörgéssel:

Házad rendes idejű meszeltetését
vállalom

Fiad egyszeri olimpikoni
teljesítményéért. Így hagyatkozom.

Ments...

Mentségem...

Ments...

(2003. júl. 25.)

A Poverello virágnővérei

(Itáliai misztikus írónők olvasása közben)

*„Kegyelmedbe ajánlom
valamennyi nővéremet.”*

(Lucia Broccadelli Da Narni)

Róttad Babilonod cicomás,
szemérmetlen tereit,
kiszámíthatatlan, hanyag
fürtjeidet ide-oda dobálva.

Telhetetlen mohóságodtól
- ördögödtől - üzve,
újra és újra addig
általad ismeretlen kacatjait
fedezve föl a
világszemétnek a
megszámlálhatatlanul sokszögű
város fokhagyma és
szerelemszagú utcáin.

Most itt állsz bronzban,
gyermektenyérvényi márványon
– íróasztalomon,
tonzúrás, véghetetlen
szelíd fejjel, eleven,
érdeklődő délszaki
madarakkal, ahogy
Giottótól láttalak,
mindjárt balra
a bejárattól, hogy
azután, pár évre rá,
a beomló mennyezet
felcsapó földrengésporta
hömpölyögjék
ottlétem és emlékeim
közé.

Durva csuhád barnája
puhaszürkére váltott
– szemhéjam alatt láttam –,
miként arrébb az összebújó
bárányok
Giotto-gyapja.

De üdvösséges tanításod
megőrizte – ahogy a
gyepen, úgy kézfejedem,
válladon is –
igédre szomjazó
ártatlan madárhúgaidat,
akik a szavak cicomája, rejtélyes
beszéd helyett a jámbor
erkölcs életszentségében
részesültek általad.

Ha képességes lennék kérdezni,
ha fül és szív lenne értésükre,
ezt hallanám válaszukként:
„Mi, akik vele voltunk...”
És hallanám még tőlük,
miként az első jámborak

egyike, a celanoi tudja:
„jó rend és áhítatos kegyelet.”

Azóta kézfejed leszálló
pályájának kiáltó
hiányában
madaraid szétszéledtek.
De a fogyhatatlan szeretet
boldogítja röptüket
a levegőégben.

És lábaidnál, lámpám
fénykörében, ímé itt sorakoznak
Klára úrnő
– a százszor szűz lelkű –
és a többiek.
Ők, a lángolva vágyakozók,
a fényes erényűek, liliomszál
nővéreid. Bronzod elé
telepednek mind, hogy
a tökéletesség visszfényét
csodálják benned –
alázatosság drágaköve.

I.

Assisi Szent Klára önszidalma

*„Egy ének lakik benned,
s egész véred az énekek énekét skandálja.”
(P. Gèraldy)*

Boldogságos Szüzünket
– gyöngéden ugyan – félretolva,
helyére furakodsz.
Bár gyónod, imádkozod,
szívedet irigység nem
rágja, képtelen szerepre
vágysz – megszállott!
Kicsidként ringatnád
Jézusodat, hogy majdan,
Krisztusodként,
jegyese lehess.

Zaklató szerephiányod
csapdába zár.
Fárasztó, egyhangú harcod
sebhelyeidet szaporítják.
Bűnödre ébredsz nap mint nap,
kín szenvedésed állandósul.
Irtózol a felriadástól.

Önundorod betölt minden
teret, ahol Reá lelhetnél,
ahol fogadószobádat
fölkárpitozhatnád, hogy
illendően elébe siethess,
amikor sugárzó lény
betölti az ajtókeretet.

Odahagyta a világot,
de onnan hozta
magaddal a birtoklás
bűnét. Esztelen!
Földhözragadt képzeleted
láncra verve
                    tétélezi Őt:

lakozzék
                    csak benned!
Távoli,
                    túlságosan távoli!

Távolibb, mint valaha.
Így valóságosabb, kínzóbban
az, mint bármikor.
Önvárad visz az
örjögésbe. Csontjaidon
megfogyatkozott a hús,
kopognak hát – ájulásodig –
a templom kövén.
Tarkódon a haj dermedt
vérbe ragad.

Nyomorúságod tetőzik.
Hunyt szemmel vársz:
most hajol föled!

*

Innen titkolod
(bárha Előle tudnád!)
Ő a foglyod,
őrzöd növekvő
vággyal, hogy szétoszd.
Így marad meg
neked: tudja ezt
önzésed.

Mit tehetnél rejtett
bűnöd – ájtatos vagy
mások szemében –
ellen, hisz tudod,
éretted halt.
Virrassz, zokogj, imádkozz!
És megint: szégyenkezz
könnyfüggönyöd mögött.
Hol vagy még
az alázathoz!
Vezekelj,
rabtartó!
Mohón teszed majd.
Azt is.
Nincs menekvés:
elhalmoz
kegyelmével.

Eléred valaha,
hogy te lakozz
Benne?
A napok: sorozatos bukásaid.
Rabtartó: magad is rab.

*

Oktalan lázadozásaid,
magadra rótt vádbeszédeid
szitkok: Őt gyalázod.
Igazolást vársz: káromlod
a kísértésben.

Magyarázó szavakra fülelsz:
pogány logika, példátlan vétek
– végleg távol kerülsz Tőle.

Tépett ruhában sanyargatott
testtel, mezítelen lélekkel,
vágyakozásodban felórlódve
már beérnéd patakzó
ragyogásával.

Csalsz hát: káprázatot
csiholsz sóvár testedből,
tévelygő.

*

*Krónikás, aki járt arrafelé:
A Magasságbeli jobbja
vigyázza a spoletói völgyet.
Az Úr keze Assisire
mutat a vasút sínpárja
fölött.*

II.

Sienai Szent Katalin jegyessége

*„A leány is Istent szerette...”
(P. Gèraldy)*

Vére hitemnek – városom ügyei.
Véráramnak egy – sienai, firenzei.
Föltárt szívem:
Róma.
Hol és ki lennék nélküled,
Uram?

Én, a Fontenbranda kerület
kelmefestőjének írástudatlan
huszonnegyedik gyermeke?

A testet öltött semmiként
kérő
borulok eléd:

A kalapács és a szeg
hangját vágyom.

Akarom.

A szent vágy tüzével, igaz
nagy vágyakozástól
gyötörve.

Emelj a szeretet fájának
meghaladhatatlan
méltóságára! Akarom.

Halljam, finomodnak
az ütések, mert a szeg
már megtalálta útját.

Édes ígéreted –
kézfejem bőre váratlanul
átszakad,
s a durván kovácsolt,
szinte tompa szeghegy
a szent fába szalad.

Vér, vér, vér:
hangzik fel akkor
a testet öltött
semmi himnusza.

Vér, vér, vér:
akkor kép leszek már,
nem keret.

Addig legalább
fogadj hát be, Uram,
a Te Fiad
megnyitott oldalsebébe.
Hadd legyek Longinosz
dárdájának vasa.

A gyötrelmes szeretet
édes mozdulattá változik
akkor.

Se ágy, se kényelem,
csak édes jegyesem.
A béke tengerében úszom,
ahogy halak sohasem.
Tenger vér – a menyegzőm.
Te – a béke tengere.

Édes ígéreted akkor
megjutalmaz engem!

Mert ha Te gyomlálsz engem,
Uram, ahogy parasztjaink
szerte a város lejtőit
(tarack, aszotka, tyúkhúr, pásztoráska),
termőbb leszek minden tőkédnél.

Akkor a város a Tiéd lesz.
Sótlan földműveseid, örökkön viszálykodó
kézműveseid, iszákos iparosaid, ágáló
művészeid hozsannáznak
– általam.

Én vagyok a Te lehetőséged.
Ezért járom tereidet, igazgatom
képzelt új Jeruzsálemedet.

Fiad által!
Ne tagadd meg hát magad!
Sebezz meg!

Engem is.
Ne legyek drágább
Neked, mint Ő.

Add jegyesül,
ebben a polgári szorgalomban.
Akár közönségesen: valamelyik
sötét sikátorodban.
Hiszem irgalmadat.

*

Mert ennyi békétlenség után
már az irthatatlan vízajtása
szilvának, almának, baracknak.
A szőlők is elvadul.

Még a fácánnak is rekedtebb
a hangja. Tojása hányászöld,
vagy zöldebb. Leette a kertet,
a gondozottat.

Óvd hát Uram, gazdag határodát!
Mert így bizton mondhatnám:
„Légy velem, Jegyesem!”
Jóváhagyásod nyomán kékcímkéim nem
bujdokolnának, rabló seregélyeim
szembenéznének velem szőleinkben.

Aszotka, tarack, paplonc fölött
vagy tizenkét féle lepke, tán több
villantgatná színeit.

És akkor
Fiad
jelenléte miatt nem győzném
számbavenni világotat.

Majd ne hatódj meg
boldogságunkon.
Benned, csak Benned vagyunk
azok! Én mondom,
az írástudatlan – Katalin.

A Semmi leánya.

(Idegér, 2002. május 21.)

Szerző a fenti sorokhoz az alábbi műveket használta fel:

1. Olasz misztikus írónők, szerk.: Giovanni Pozzi és Claudio Leonardi (Bp., 2001. Európa)
2. Melocco Miklós: Szent Ferenc (szobor, márvány, bronz, magántulajdon)
3. A Biblia Károli-féle fordítása (Bp., 1926. Brit és külföldi Biblia-társulat)
4. Celanoi Tamás életrajzai Szent Ferencről (Ferences források – 2. Újvidék–Szeged–Csíksomlyó, 1993.)
5. Keresztes Szent János: A lélek sötét éjszakája (Bp., 1999. Európa)
6. Pál József: Naplók (kiadatlan)

Lélegzik az időben

– Madách Imre a magyar történelmi színben –

Hej, Budavár

Batsányi János érti Bornemissza Pétert

Te aranyba-vérbe foncsorozott
Vénuszdomb!
Az ország homlokába épült szeméremtest,
Buda, Budavár!
Kié vagy?

Esőáztatta utakban folytatódik minden.
Vadlúdak húznak a vár fölött.
Vonulatuk, mint a halcsontgerinc hajlik át
egy véghetetlen áradásban.

Budavárán túl, hej Budavár!

Martinovics naplójából

A császárral tudatni kellene, hogy oly' nagy mozgalom
érelődik, melynek időt előbbre vivő izgalmi
jelen vannak mint a kor jellemző arcvonásai,
s ha ezt megérti, lazítani leszen kénytelen a szoros államraison-köteléken.

Másrésről a népanyagban tudatosítandó
eme kor-jellemző arcvonások időszerűsége.
S meg kell alkotni két társaságot,
melyeket együtt szemlélvén látom őket, mint külön erőket is.

Ugyanis a szervezéssel megsegítve sajátlagos karaktereiknek
egymás előtt titkosságát úgy lehet majd felmutatni,
mint magányuk lelkesítő belső erejét,
holott pedig kettejükben két testvértörekvés testestül.

Ily erővel aztán rendben láttatható, hogy az ilyen revolúciós lehetőség, amely ki is robbanhat ha már az említett államraison kötelékei szorítván nem vennék észbe a kényszer megengedtetéseket teremtő kibontakozását,

lesz a zúdulat kora. Tehát a császárt erről jól tudatni kell, és mely követni való tanácsunk az itteni reformoknak engedése. Bölcs uralkodó létén tehát a várt eredményünk természetes, s java a társadalomnak, s tisztelhető bölcs uralkodó.

Tehát, íme, népmozgalmi forradalmak sara és iszapja nélkül csupán az uralkodó belátásra építvén végül az elérhető, hogy népemnek mindenkor magasabb erénnyel jelzett embereiként királyok békülhessenek szent respublikához.

Ugyanis – ha nem tennék – a vázolt módon lévő társaságok valóra váltanák azt a revolúciót mely, mondom, elkerülhető. Végül mindenképp az idő s korszellem erőforrásai rajzolják önarukat. Ám akkor már a gőg s kény ellenére.

A hencegő apát

Martinovics utolsó tünődései

Nem sarkallt más engem, egy csupán. S ez nem más immár, mint elmúlás hiúság, dőre vágy.

Tévedés volt, hogy elégnek véltem felmutatni:

van a változtatásokra

kettős szervezésű társaság.

A fennálló ellen van kettős, egymásra lépcsőződő taktika,

s teljessége és ereje, amelynek egymással

s a mindennel kell összekapcsolódnia.

Tévedés volt az önhittség, hinnem, hogy jól teszi,

ha fejébe veszi mindezt a hatalom,

mint értelméhez szóló érvet, amely mögött nyomatéknak áll

a forradalom.

Mint Párizsban, ahol a szavak elhárítása után

tömeges népharagnak

romboló dühe mutatta ki, hogy melyik oldalon

kell tudni hát a valódi hatalmat.

Én, Martinovics hencegésemet vallom meg.
Olyan hatalom
Belátásában bíztam, kit tévedésből
okosnak véltem ott az ellenoldalon.
Már tudhatom, hogy kötélhez és bakóhoz szokott
történetétől nem várhatok mást,
mint továbbra is erőszakot.

Nem sarkallt más engem – ámde kérkedő módon talán
a francia példával szólva is –
mint az, hogy érettségünket mutatva megoldást találjak
feltörni készülő
rontások ellenében is.
S magunkat kínáljam, hogy általunk öltsenek testet
a változások,
kik értelmünk révén vagyunk hatalom,
önmagunkért bírva a két társaságot.
Bűnös tévedésem lett, hogy túlzottan hittem magunkban,
hogy ostábla játékra hívtam a hatalmat, mert a szabályt én tudtam,
s a reszkető orrcimpáknak mégis elhittem,
hogy nem dühös
képességünk lesz képes az értelmükre hatni.
De jól megértett érveim folytán
sem lettem más, csak bűnös.

Ígyhát örökre inkább magunkra haragítani
kell őket? Nem szólni? Nem adni ki
a titkot, hogy emez oldalon van a mindent bíró nagyobb értelem?
S mely részeit, mint két szájszélet szorossá zárni kénytelen?

Ő, a szemközt-oldal másként oszt meg. sugallja: „Mond,
mindenható vagyok.
ne mondd, hogy nem, hiszen beláthatod,
hogy semmit szólsz, ha a mindennel rajtam kívül mondod ki magad,
s lőn neked a semmi. Íme, fejed hull, s nemcsak szavad,
hanem magvad is szakad”.

Így én, Martinovics végső szégyenében
a szerkesztetlen tájakra
és a szervezetlen tömegre hagyom
megoldandóul

a fürtös, két törzsökű forradalmat,
ki tévedés ára vagyok, mert magunkkal egyenrangú
partnernek túltiszteltem
a minden ízében fenségeskedő,
de csak fojtani és lefejezni tudó,
velejeig képtelen hatalmat.

Kinek fölötte mi állunk. Oly' nép, akiért önző hiúságból
kiálltam. Magunkért.

Az örök ellenfél fejével gondolkodva is
magunk közt többé nem lapultam.
De halálom – mert lesz – hogyan is lehetne az,
hogy mindnyájatoknál erősebben
hittem magunkban.

(1986)

Zokogás kódja

Batsányi János érti a vallomást tévő Martinovics Ignácot

Próbált menekülő,
de visszavethetetlen
történetben való.
Konkrét figyelmem része.
Teremtés-szakasz a teremtésben.
Önértékű rögdarab.
Bizalmak összege.
Zokogás kódja.
Veled írtam
urallni való napok
közé a mentő rontást.
Szikladögökből, ájulatból
Éles arcomat,
igen.

Ajkamba préselt szó

Batsányi János érti a halott Martinovics Ignácot

Virulsz.
A sérült tekintetből
kisütsz, mint az izzás.
Annyira egy vagy,
hogy rajtad kívül nincs más
e kásás-ködös sárból,
csak ez a te, ez a foghatatlan
volt.
Teremtő, szabdalt akarat.
Szavad
olyan, mint egy látvány.

Ajkamba préselt szó, szótlanság.

Tartozom

Madách Imre érti a verset író Batsányi Jánost

Tartozom.
Idetartozom.
Tehát megkövetelem
magamat.
Egy felzsibongó élet
boldogság-dörejű fájdalmaival.
Tartózkodom
a teljesség hiányától.
Ide
követelem
magamat.
A történet szálait szorítom ökölbe.
Sustorogjon fölöttem a szemmel követhető teljes ég.
Mélyből felhúzó meduzaernyő volna ez?
Elért partok előtt csattanna el?

Mint egy gigászi buborék?

Csak kérdezetlenül

Madách Imre érti az elzárt Batsányi Jánost

A szándékok a jövőből visszamaradnak
Idáig.
ha kihál az idő.

Egy vagyok veled.
Tudhattam.
Szikrázó kín ragyog, kutat.
S csak kérdezetlenül,
amint elmozdul az árnyék,
megyek
az ismerős arc mögött.

És feltéptem az igéből
a sérelmek kincsesházát.

Nem ennyi volt

Madách Imre érti a halott Batsányi Jánost

Egy tűnődő félmosoly pátriának?
Megdöbbenti alig felékesített tömörség?
A jaj oka, értelme?
A gyönyör sarcai magunkon?
Egy lüktető és létezhetetlen tekintet?
Forró légzuhatag?
Örvénylő utalás?
Egy soha-volt harsány mosoly hazának?
Nem ennyi volt a részeiből összeillesztett idődarab.

Madách

1. A teljességgel feléli

Kívánják lenni az eszményt,
amely téridőben,
egymásra hangoltan
feléli a teljességgel
valamennyiünket
önmagává.
S ez láncozza-forrasztja, fűrtözi őket
egymáshoz.
Törvény,
melyet a létező tud.

Végiggondolni kötelezöt.

2. Mindennel kitöltött idő

Szintézist!
Ha töredékekből is.
Összeveszekedetett
részelein egy műnek,
mely magától, amúgy is elforogna.
Hátáról a talpára tett bogarat.
Katicát
meg teknősbékát.

Eszmék térbe fogott mozdulatain
bölcselő időragozást.

Száz évek!
Tán Amerika aranyába futni el?
Vagy rendszertáblák futurum exactumát,
de világ-latinul?

A tenger illatát, akár a tudós kutatást.
Van valami közösebb az álmokba-hagyatottságnál.
Vagy élni csak tragédiáját a minden-lehetőnek?

Egymaga domb-ég-víz-határ.
Mindennel betöltött idő.

A hagyatékozó Madách

Selyem- és gyöngyház-színűek
és mustárfényűek és alabástrom-tömörek
ezek a párnák-paplanok,
amelyek közé halok,

süpped arcom.

Horpadásait
arcomnak pergamenráncait írd meg utód-idő.

A homlok és a szem alatti táj vetületeit,
mint lomblegyintést, szárnycsapást.

Én mindnyájatokba hagyatkozom.
Termékenyítetek és ízesítetek,
magatokért, ha kívül rajtatok,
hogyan legyetek jövő idő.

Tenyerembe gombolt makacs körmeim,
az egymás mellé fegyelmezett ujjak,
embriókként becsukódó testek,
robbanó gránátalma-magok.

Oly' Édenéi,
melynek határait, szenvedő naptáridőm lepergő homoksivatagját,
a mustár-szomjat
osztom, okozom közétek.

Hát azt féltetek azt az istent,
ki külön-külön van meg, s csak együtt mindnyájatokban,
s boltos értelmeteket építi meg?

A Jóisten a Jóistent a Jóistennel tölti be.

De – bennetek.
1985-2002.

Kikiáltó-versek

Szó-csodák a váci piacon

(azaz szöveg-reinkarnációk édes egykori beszélt nyelvemen a gyermekkori 1940-es évek vége felé, amikor a váci piacon mindenféle árusok hangosan kínálták portékáikat)

A fakanál-árus

... leáll, föláll, keresztbe' áll,
itt a kanál, a fakanál,
itt a kanál, a fakanál,
markojja meg, jó' kézre áll
kevergetni-kavargatni,
férjeurát pofáncsapni,
mindig azon jár az esze,
mindig azon jár a keze.

Itt a kanál, a fakanál,
kicsit, nagyot bőven tanáll,
veszi ember, veszi asszon,
hogy egyet is ne szalasszon,
veszi legén, veszi leán,
kavargatni igen kíván,
veszi pulya, veszi öreg,
mer' ez úgy áll, mint a cövek,
s kinek kézre nem áll, az a-
zegész stócot vigye haza.

A csibeárus

Itt a kotló kiscsibékkee,
nagy szakajtó tíz jércévee,
itt a kotló, ott a kotló,
vigyázz gyerek, belebotló',
s úgy szemezze, komámasszon,
farral künnebb hajógasson.

Itt a kotló, húszat kotlott,
Má' az ángyom belepótlott,
így ez a tíz minn' megmaratt,
lecsipdost' a konyhafalat.

kokascsibe nincs es közte,
azt a Bodré tépte össze,
másodika kútba fúlott,
harmadika csak eehullott.
Mivel má' nem tizenhárom,
Illyen olcsójér' kínállom,
S ne bámíszkoggy kósza gyerek,
Fuss anyóddhol, oszt' vegye meg,
s ki csak kotorgál a kasba,
a kiscsikó rúgja hasba.

A cukorka-árus

Itt a cukor, krumplicukor,
mit a nyeeved alá gyugol,
szikráddzik a vattacukor,
izzatt markod pöngőt kupor,
veszi angol, veszi német,
rosseb egye a nénémet,
s bocskorszíjj meg deják-abrak,
a méhecskék ráragadnak.

S mindenféle kandírozott
gyümöccsukrok, cukorsípok,
a mazsola meg a dió,
ettű' hízott ee a bíró.

Drazsé meg a karamella,
dagad, mint a Tera melle,
ettű' rekkentik a Dunát,
ettű hizlalják a gúnárt.

Ettű' rőfög a kocája,
tizennyóc a malackája,
a kandisznyó rejáugrott,
mee' megett' a kandiszcukrot.

A handlé

Úri nadrág meg a zakó,
illyet hord a váci bakó,
eszt meg horta a biztos úr,
feszített is benn' piszkosúú',
s kockás kabát, allig használt,
slingelt szoknya, slicces nadrág,
ezek meg a gizda Mari
ee nem táncótt izgalmaji,
ebbe ugrá sárba'-hóba',
sárgaselyem viganóba',
s a fejkendő, a nyakkendő,
a berliner, a na'kkendő,
meg a kalap, meg a nyaksál,
három forint húszat taksáll,
a cejgnadrág, a kanavász,
horgy' a béres, horgy' a kanász.
S neked, fijam vasaatt nadrág,
mit az a jó anyád ad rád,
hogy a se...ed ee ne vászon,
mikó csúszkász a pallásonn.

(néhány lényegtelen holmi)

(csend kéne csend
olyan zivatarelőtti
mikor azt mondod nincs szél
mikor azt mondom pihen
pedig
fák mögül izmait megfeszítve figyel
jelre vár
csend kéne
de a mennydörgés tudása nélkül)

(kell legyen egy vers ami nem szól semmiről
és befogadható érzékszervek nélkül
vagy hiába volt minden
a formátlanság a tökéletes forma
de nem tudok nem bírok
három dimenziós varázslatok nélkül nem akarok
még nem)

(nálam volt a tudás
de nem engedték át a vámon
csak egy-két foszlányt
azt is úgy ha
földi szavakra váltom)

az alvó

gyöngy születik kagylóhéj homlokon
billeg a lélek a száj peremén
tündér táncol pókláb pillák mögött
húrokat pengetve mosolyt üzen

szeptember

lepke leng a lusta ég alatt
az első holt levél is éjjel
szilvalopó borz szőnyege lesz
de most még peng ég és föld között

október

fa aranylik	vagy csak gondolom
hernyó lézeng	fosztott lomb között
puszta égen	piros heg rikít
füst savanylik	begombolkozom

de

elébed nem állok
kezedhez nem törleszkedem
kicsire gömbölyödöm
elrejttem szemem
de
ha mozgó világban
csak én vagyok
mozdulatlan
kihívás az is
törődj velem

7 haiku

Ébred kikelet:
zendül füvek tavaszi
zöld harsanása

***

Ha felharsognak
a télbe ájult füvek:
akkor március.

***

Fűben-fában
a nedvek remény zöldet
nevelnek: tavasz.

***

Ott ahol lakom
rigóének ébreszti
álmos ablakom.

***

Akácmez illat
leng. Szerelem szívekben
újra, újra zeng.

***

Óh, messze-távol
akácvirág illatá-
tól édes a lég

***

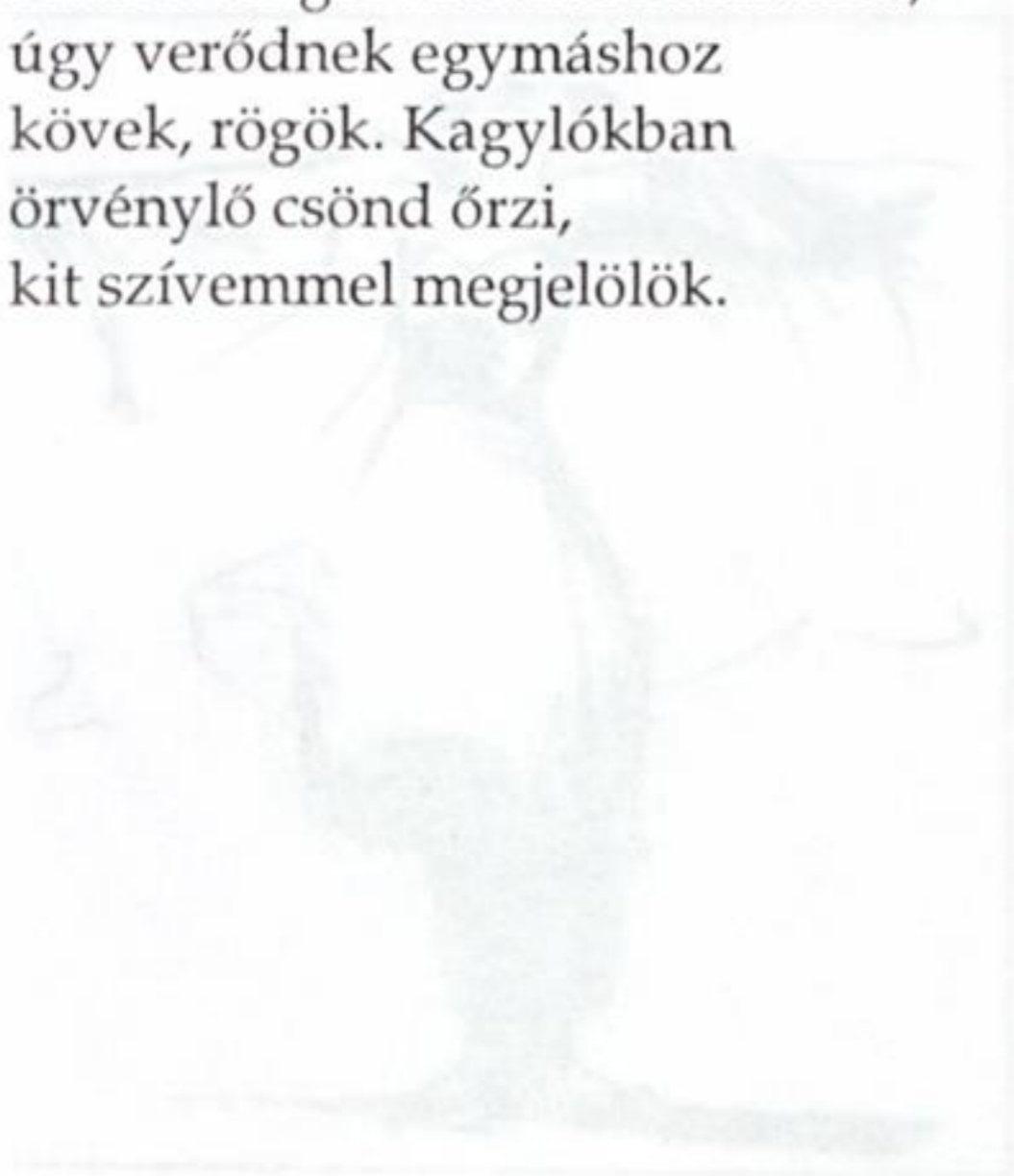
Hajó

Gondolatjelnek
szikár teste villan egy
kék mondatban.

Kit szívemmel megjelölök

Elfeketedő éveimet
egyre szomorúbb szemmel
nézem. Halottaim csak gyűlnek,
gyűlnek – fáj őket megidézniem.
Útódik arcom fától fáig.
Sírnak az árva lombok
lelkeknek szakadtáig.
Csak az lesz látható, ami nincs.
A hiány örökkévalósága:
az édes föld, a szó, a kincs.

Haza – mit jelent nélkülük
a vérünkben zöldülő táj?
Az emlékek legszebb évszakai
is egymásba rajzolódnak;
az idő csak fáj, fáj.
Akár a tenger szétszórt hullámai,
úgy verődnek egymáshoz
kövek, rögök. Kagylókban
örvénylő csönd őrzi,
kit szívemmel megjelölök.

Ez a föld legyen

Kezemből kihulltak a gyermekkor fényes kincsei,
és szomorúan nézek a semmibe szökő ég felé.
Tekintetemben mintha mázsás súlyok rakódnának
egyre, egyre – ki visz föl majd engem a rettentő hegyre?!
Elébe, ölébe kinek roskadok, ha eljönnek majd értem is
a harangos napok?! Zúghatnak délnek, és zúghatnak keletnek,
hol engem gyűlölnék, hol engem szeretnek, zúghatnak
nyugat távoli rokonaihoz, hol nevemre büszke fényt –
József Attila, Ady hoz, és üzenhetnek csöndben észak felé,
a nógrádi hegyeken át, hol meglelte lelkem új rokonát.
Bányászok közt, beomlott aknák, vágatok nyirkos tüdejében
magamba szívtam az utolsó, lélegzetvételnyi tájat, hol jobban
az öröm és a gyász sem fájhat. Jövöm – ha van – itt foganjon,
verset és szerelmet isten adjon! Ez a föld legyen életem
legszentebb nyara: fénynek és reménynek megtartó igaza;
mert úgy kell a szóhoz a tiszta ég, mint csillagnak
a kéklő messziség; hogy ragyogni tudjon a képzelet,
a tündöklő fény is fényt vezet.

Nagybátony, 2004. szeptember 18.

Karmann János illusztrációja

Ádám Tamás *Rendezünk majd vérbő partikat* című kötetében (2004)

Lábjegyzet egy Wass Albert vershez

Cián, olaj, stroncium, atom,
A mindenáron akart hatalom.
Haszonvágy, érdek, hazugság,
A szőnyeg alá söpört igazság.
Góg, butaság lassan összeállnak –
Amit nevezhetsz akár Szenny-óceánnak, –
Mely áttöri az ósdi gátakat
És mindent elborít a mocskos áradat.
Álmod, reményed a sárba ragad...
Most már hiába kárhoztatod magad.
Mert csak a víz fut el,
De a szenny marad.
A szenny az megmarad.

Orbán György János illusztrációja
Marschalkó Zsolt *Vándor az óceánál* című kötetében (1999)

Ballada a szkarabeusz-piramisról

Egy lusta krokodil úszott a Nílusban,
Kötetlen – mondjuk úgy – egyéni stílusban.
A víziló a habok közt álmra szenderült,
Horkant még néhányat, aztán csöndesen elmerült.
A kacagó hiéna hasát fogta a röhögéstől,
A vadkecske berekedt a mekegéstől.
A Nap ott billegett egy piramis csúcsára tűzve,
E csodás látvány a szkarabeusz királyt hozta tűzbe.
Elmélázik, híveihez így szól:
„Építsünk piramist mi is galacsinból!

Itt az idő barátaim! Eljött a nap végre,
Hogy emléket állítsunk népünk dicsőségére!”
Az ötlet remek, az eszme gigászi, frenetikus a hatás,
Büszke lehet minden állat, legyen az patás
Vagy sunyi sakál, esetleg béna gnú:
Tűnjön el arcáról minden mélabú!
Biztos meglepődik majd őfelsége, az oroszlán,
Ki zord tekintettel épp köztünk poroszkál...
Lám, a galacsinhajtók hajlanak a szóra,
Épül már a piramis szkarabeusz módra.

Nyüzsög a nép, merre a had elhalad,
Szagos szél fúj, formálódik az anyag,
Mire a Nap a Nílusba csobban mindenki örül,
Mert be van fejezve a Nagy Mű, igen, úgy este 7 körül.
Ám a végzet-ím-teve képében érkezik,
A dromedár most ébredt, éppen étkezik,
Így nem veszi észre az otromba,
Hogy a galacsin-piramist szerteszét rombolja.
S a szél immár az égiek üzenetét hozza:
Megpecsételődött a szkarabeusz-piramis sorsa.

AJÁNLÁS:

Herceg, a tanulság oly banális,
Galacsint görget minden kanális.
E fontos kérdésre megadom a választ:
Építőanyagnak a galacsint ne válaszd!

Nappal és éjszaka

Nappali tarka ruhái alól
kikandikál a sötét éjszaka.
Reggeli slafrokba rózsaszínű.
Kék, meg józan szürke a déli.

Estére járva a köntöse majd
narancssárgán világol az égen.
Ha addig el nem nyom az álom,
megláthatod a testét egészen.

Gaia-küldte szél

Ingerült szélroham berúgja az ajtót.
Lerázza az almát, meggyötri a kertet.
Gorombán cibálja fű sárga loboncát.
Tetőről lesodor a földhöz csap cserepet.
Nem ijesztget: büntet. Gaia küldte.

maradék

sétánk vezessen ne tovább erre
 álljunk az alléban egy és persze
 több lehetőséget véve számba
 tömény türelmet kenve a tájra

eddig utunk léhán lezárva
 az anyag hajón tengerre mentve
 nem láttuk még a másikunk álma
 magunknak maximum féltett terve

kovácsolódva lassan alakul
 mutatódik még motoz rajta ujj
 tíz körömmel kutatva helyét

mint gardróbba féltett ékszerét
 amit nem lel nincs a sál alatt
 és ajándék lesz ami már marad

rés

látod a szélről ami látszik
 a szobát valami jól kivárt csel
 nem lesz majd csoda lángcsóvás jel
 a gólerős csatár hiánycikk

mikor az egyet szorzod eggyel
 azután sután akad a slicc
 beragad buta mód vacak vicc
 majd kell egy hosszú szvetter

nyitod nem látod takarásban
vannak ott amik rendben állnak
most nincs keresés akarás van

venni azt ami a látszat
kutatod okát laza zárnak
érezed a kulcs helyét még párnap

zsúrlódások

életünket úgy törték már ketté
mint sörzés mellett jóllakók ropit
és így vált most szét ami a testé
meg a másik mi szelemmé kopik

kedvesim kik hisztek még a zsúrban
mélázva merőn majszoltok csokit
ernyedten bön bénává lazultan
olvastok épp vagy képzeltek sztorit
alattatok a jólfésült flaszter
mára már nem fortyog flancos fitt
fölötte meg egy falat falanszter

lám-lám lassan csak a nyál flörtöl itt
egészen addig amíg csak az kell
mitől éltük majdan ketté törik

b. vágány

az érkezése viszonylag sötétebb
részámolok ismét cirka két napot
takarítottam de amit itt hagyott
biztos sőt tény nem nyúltam az övéhez

köröket betart és vannak napszakok
ugye ismeri ez önös önérzet
ami után hősünk rögvést sörért megy
gondolván hátha talán alhat ott

ahol ezután ő folyton idegen
függetlenül attól hogy épp mit csinál
meg attól amit máshonnan idecsen

képzelné azt hogy most sínen van király
ha máshol nem is legalább odabenn
érez valamit az érkezés iránt

hágás

a hágó a két hegyoldal közt az élet
elemek és a szél kiszabott szakasza
rajta a hó a jég a jelen avara
a telet kihúzni mi tagadás félek

esett és hullt reggelre megint temérdek
full fehér valósággal vakságig akaszt
nem tudom meddig még majd hogy osztom be azt
mitől aztán talán tavasszal leérek

taposatlan szinte járhatatlan úton
mi az amitől remélem megúszom
a lépést a mászást a lavina zaja

a fennsíkról hallik mint koncert dobosa
nyitom az ajtót északról fúj be a szél
réseken nem múlik bár pár pöcök befér

érés

a parton még mi következik
ami van immáron bizonyos
és idővel bőven lefokoz
nem tenger a földön nem lehet sikk

folyton változik vélt hiánycikk
épp ezért ért akkor annyit ott
itt nincs az úgy hogy csak átlapoz
helyben vagy tovább már nincsen blicc

jelentősebb hogy állandó a
véglegesség így szab létezik
ezt nem kell fogni vallatóra

látjuk tény a körülményeket
kínálkozik a szilárd alap
jegyzett dátum nap és az óra

körzet

mi van akkor most a peremen túl
netalán épp egy másik vélt közeg
hol beszél a csapos hogy hé öreg
nagyon remélem a mért söröm kül

jó mondom erre talán jöhet
a következő is nem nyúlna túl
a határon amely még szemet szúr
sőt egy egészen szabályos kör ez

amit ha rendelsz hát rendelsz jól van
és rajtam kívül van aki szerez
ha beszélni tudsz szavad fórban

nem lesz majd lejárt régi rossz lemez
hisz mint mondjuk megszoktuk miénk is
és az ecserin üvöltjük ez ez

MOLNÁR ZSOLT

Rózsával megszólított

„Csak szeretni hajolj meg”

René Char

Ha most nálad lehetnék, megfognám kezedet. Az egyikbe fehér rózsát, a másikba piros rózsát tennék. Ülnék veled szemben, hogy szemem rátaláljon szemedre. Szememmel szeretnék megszólítani, bejárva a hallgatás zugait. A tartózkodó némaság nem lehet gát, mégha olykor mosolytalan is.

Ha most nálad lehetnék, kívánnám mosolyodat. A mosoly is megszólít, miként ablakodban a rózsza a fényt. A mosoly megsejtett csodák kapuja. A mosoly megnyit, a rózsza megköt, a fény megtart. Áthatja neszező sóhajom. A fény a szem ébredő mosolya. Megsebzettek reménye is.

Ha most nálad lehetnék, a fény átvirrasztaná az éjszakát. Csillagözön simogatná arcod, bárcsak magam tenném. Homlokodhoz hajolnék, rálehelve halk sóhajokat, megtörve szótlanságot, lerázva vak ösztönöket. Szemem fényében nézném a szemed. Hallgatnálak. Ülnék veled szemben, te rózsával megszólított, ha melletted lehetnék.

2001. november 4.

Reggel

Reggel kávé, mosdóvíz,
ronggyal bekötött ujj.
ez volt a gyerekkorom.
Most borostás, kócos hajú férfiként
álok a világ tengelyében,
mint őszi falevél.
közönyös cipő tapos el,
mely az öröklétbe igyekszik.

Jósolj

Jósolj, jósolj szerelmet!
kövér füvet, tehenet.
Jósolj, jósolj szerelmet!
Köbe préselt létemet.

Egyszer szerettem egy bodzafát.
lásd, Mária lett jó anyám, jó anyám!
bekötözte felmetszett csuklóm.
fekete bodza, fekete viskó.

Sodródás

Ilyen fiatalon
sok mindent éltem át.
Életet-halált,
Akartam lenni szerelmes,
akartam lenni tenger.
egyik sem lettem.
Mindkettőbe beletörődtem.

Ilyen fiatalon
kószálok útról-útra.
Napszúrta, tavaszi ég vakít.
Szép nap van.
Szép, parazsas csillagok
gyúltak fölém.

Ilyen fiatalon,
feküdtem lánnyal, ébredtem lánnyal.
reggel szégyenemben
hegyeknek, folyóknak mentem.

Ilyen fiatalon
sokáig, nagyon sokáig
voltam egyedül.
Majd eljött hozzám
a halál, a magány,
és megvigasztaltak.

ilyen fiatalon
állok valahol,
s várok egy jelre,
hogy szeressen,
hogy magáévá tegyen
valami szépség,
valami kegyelem.

Földrajz

Kövi Pálnak

Térkép lett a táj,
az emlékezet
már mindig felejt
egy-egy részletet.
Térkép lett a táj
s nevek – ilyenek,
hogy « Katlangödör »,
meg « Feketevíz ».
Az emlékezet
veszi fenekét,
mint rozsdás vödör.
« Nyirjes », « Kiskanyar »,
« Papdomb », « Nagyliget »,
- « Kincsempuszta » ...
Menj, fiam, a Szűgyi útra,
a nyulaknak
tépjél friss füvet.
Térkép lett a táj
s tréfás versikék
és felhő a nyáj,
vak gödör az ég, mindent eltemet,
csak marad a név:
« Strézs, Hugyag, Varbó,
a csitári vak ló » -

Gyarmati képek

1.

Ma éjjel megjelent álmomban
Ivanics a vitustáncos,
szeme a homlokom betörte,
nagy szeme: a kék-sugáros.

Hegesztő-pisztoly tekintete
átégeti koponyámat,
imbolygó kéklángú nézése
húsz év távlatából támad.

Libegő fekete kabátja:
gyermek-szíveknek gyöttelelem,
sápadt és borostás orcája:
ifjú szűzeknek fürtelelem.

Emlékszem, feje mint kalapács
döngette a macskakövet.
Förtelmes ütemes kopogás,
feledni húsz éve nem lehet.

És minden éjszaka feltűnik
Ivanics a vitustáncos.
Nagy szeme sistergő mennydörgés,
villám-korbács: kék sugáros.

2.

Szörny lapul a fáskamrában,
szén-szeme ragyog,
forgácshaja, gyujtósujja,
husángkarja, tőketörzse,
kutácsolába,
arcán penész borostája,
- rücskös képe vigyorog.

Szörny lapul a fáskamrában
szén-szeme ragyog.

3.
Bajszán a zúzmarát
csodáltam én leginkább,
pálinka-leheletű isten,
kis és nagy fiókok között
trónoló Jupiter.

A ruhája szagát
még mindig ide érzem,
százféle fűszer pácolta át,
tízfajta szappan, törköly
s petróleum gőze.

Este banánt hozott,
fügét meg csokoládét.
Újévnapi nagy könyveiben
számolgatta a « hasznot »
többnyire hasztalan.

Egyszer becsomagolt:
két inget, a Faustot
németül, meg pár apróságot.
Azt mondta végleg elmegy,
aztán mégis maradt.

Aztán mégis maradt
és én hagytam el őket.
Tejeskannák ingó tornyáról
intettem végső búcsút
immár három éve.

Immár három éve.
És most már szelídülten,
de még görnyedtebb háttal jár-kelek.
Szegény anyámnak néha
még virágot is vesz.

Lexikonokat búj,
rongyos baedekerekből
olvassa ki, hogy merre járunk,
s ő írja meg nekünk: hol
mi a látnivaló.

A ruhája szagát
még mindig ide érzem.
Nagy vörös keze
vezet a sötétben.
Szavamban ő szól,
mikor csecsemő-lányom
loppal becézgetem.

Három szonett

1.

Géppel írok. tisztább a gondolat,
lassan formálom és ahogy leírom
véglegesebbnek tűnik a papíron
így a fémbetűk csapása alatt.

Vázlat, húzások nélkül, hogyha bírom,
és az észtorna, mert fegyelmet ad
és követel, kordába fogja vad
csapongásaim, ím egyszerre bíróm

a külső kép és a belső tudat;
kalózhordákkal küzdő Árion,
a habok közt keresem az utat,

a fény felé, a part felé, szabad
világba, ahol mókás delfinek
táncában feltűnik az a Sziget –

2.

Sziget: egyszerre védelem s szabadság,
a víz mindenfelől körülcsobog,
mert aki csak így kiszolgáltatót
a hullámoknak, tudja, hogy magas, tág,

félreérthetetlen a világ, ragadják
csónakjait örvénybe a habok,
hát újat ácsol, új munkába fog,
hitét bár gúnyos mosollyal fogadják,

a danaidák és sziszifuszok
fia marad csak, oly fából faragták,
hogy kérgén seb-hegesztő méz csorog,

a vihar táncba hívja, hát forog,
dallal kíséri dúló ég haragját,
- arannyá szűri az élet salakját -

3.

Nem tudom elképzelni, hogy
egyszer majd én is meghalok,
hogy a zsigerek, a tagok
ereje végül is kifogy,

s mint a kártyavár, összerogy,
idegek, erek, szalagok
széthullnak, s ami most vagyok:
egyetlen lény a csillagok

alatt s fölött, bűz és mocsok
leszek, falánk féregtorok –
csúszdákbán végleg szétfolyok –

Még annyi csókot áhítok,
még annyi mindent nem tudok,
nem tudom elképzelni, hogy ...

(1981)

Nyugtalan szerelem

Hommage à Balassi

Tétovázva járok,
nyugtot nem találok,
lelkem csendet nem lelhet.
mint a kismadárka
ugrál ágról-ágra
bennem játszi szerelmed.

Néha azt hiszem, hogy
már végtére elfogy
hozzám való jószágod,
fordul szíved kedve;
örökkön remegve
szívom a boldogságot.

Csipkerózsa-ajkad
vad kétséget altat,
csókod édes, mint a méz,
de a kelyhe csalfa, keserű az alja,
jaj! szüntelen rettegés!
Néha már kibékül,
de mélyében méh ül,
szárnyát csellel tárja ki.
Vágyaim dagadnak,
szurdálják szavadnak
csintalan fullánkjai.

És én szakadatlan,
mindig csak zavarban
kósza kedvem keresem.
Jaj! de nincsen törvény,
elragad az örvény,
s hánykódom keservesen.

Bár kabátját széjjel –
teríti az éjjel,
nyugodni csak nem tudok.
Bár ingat, dalolgat,
csak nézem a holdat,
s nem tudom, hová futok.

És a patakparton
fejemet lehajtom,
hajam borzolja a szél.
A fűben szúnyog zsong,
hátam összeborzong,
és a vágyam nem alél.

A kintó nem ment a
kedves fodormenta
józan, hűvös illata,
rózsaharmat-ír se,
sem a szelíd ibolya.

Összeborzolt hajjal
kinn talál a hajnal,
ó, te szörnyű szerelem!
szájamban beléndek,
s az elfolyó vérnek
pipacsa nő szívemen.

estike

most hogy megadja magát szép lassan
a kert
becsülöm az estikét
az esti jószagút ahogy nagyanyám mondogatta
örökké vált nyári alkonyokon
melyekben megálltak s hallgatták egymást
ők akik még tudták mi a dolguk
ma már csak az estike teszi mindezt rendületlenül
s próbálnánk mi is Kedves
válaszokat és kérdéseket
illatozást az első fagyig és azután is
eltűrve de el nem fogadva nagyobb erők
gerincroppantó simogatását
próba szerencse
vagy mégse
lenni
maradni ki érzi az illatot
mely isten tenyeréből árad
s ha jön az elbizonytalanító sötétség
benne találni menedéket

hiánypótlás

tudja Kedves csak az a baj
hogy nem érzem a bor illatát
nem gyúl vérszagra éji vad
s csak a megszokás marad
a szájhoz emelés kis rítusa
s mert nem tudunk elszakadni az anyamelltől
hiányunk van mindig és mindenhol
s hol hiány ott tölteni kell
betölteni mondom Kedves
mint negyvenes izzó az esti lépcsőház
sötét sivárságát
vagy mint maga a szívem
igen Kedves azt kéne teletölteni

gazdálkodó

mogyoróbokrunk egyik fele kiszáradt
a másik él de nem virul
meghagytuk hát a sarjat mit eddig kivágtunk
eszerint tehát gondolunk a jövőre
tervezünk tehát leszünk
mutatják a töről hagyott hajtások
kérdézi Kedves miben reménykedünk
mi régi metszőolló-függők
mondhatnám biológiai ismeretünket
meg a gondviselést
és hogy maga majd eldönti
de van hogy nem hagyjuk magunk
se hazudni se mellébeszélni
ennyit mondunk csak
a megdermedt lávakéreg alatt vörösen fut le az anyag
míg nem marad csak egy alagút
voltunk emléke
s ha eljön az idő
megállapodottság-tufánk repedéseiben
magokat nevel majd
lesz benne búza szőlő mindenféle gyomnövény
és persze mogyoró

kerek a zsemle

így öregszik meg az ember látja Kedves
csak nézi nézi a tévét és úgy fél tizenkettő tájban
hirtelen arra gondol hogy még gondolkodik
élesen elválnak a kép és a látvány s mindennek
értelmezése
mármint hogy külön futhat minden
s ki mint római polgár könyökre támaszkodva
kortyolja borát nem veti meg a szabad
szerelemválasztást
sőt semmit
s meg sem lepődik
mint ilyen már nem nézi mindezt

mert látja (tudja érti)
és lehet hogy bűne de nem háborodik mint tenger
félresikerült magzatként hálnék belé
még megfogant gondolatai
s lesz minden vektorok összegzője
a nemcselekvés
óvjon meg engem Kedves e mindentudástól
csábítson el itasson velem dianát és almabort
egy másik megvilágosodást
adjon reggel szavak helyett színeket
mozdulatok helyett szelet patakcsobogást
hogy a cselekvő látó kimaradjon a képből
lenni maga a kép perspektíva nélkül
és semmi kiindulópont
csak szépasszonyok és jó járású lovak
értelmezést tagadó tánca
kár megöregedni

ezt mondja aki gyerekkorától nem szerette a vaníliát

miért van az Kedves hogy nem tudunk
boldogok lenni hogy mindig hiányzik valami
ez a mi állandónk
nem a nekikeseredés meg a ripityom
csak hogy észrevétlen kiszállt belőlünk
a jóízű nevetés vanília fagyalt íze
nem jut eszünkbe az ünnepekre való kiöltözés
mondja meg mi van itt elrontva Kedves
mert maga tudja semmi búskomorság
csak ez a lassan fakuló mintha mindegy lét
mivel büntettetik az ajtónyitogató
kényszere nézésnek és látásnak
azt mondom Kedves csütörtök este van
persze válaszolja
és csak megkérdezem végre
kik a boldogok
kik örvendezhetnek
Lajos Izsó Gáspár Ágoston
Erna Rózsa Erika
továbbá

Zsófia Diána Vilhelmina Friderika

Máté Móric

Tekla Gellért Eufrozina

Jusztina Adalbert Vencel Mihály Jeromos

ím itt a titkos névsor mit annak idején tanultam

a varázsige melyen se harminc se háromszáz év nem fog

erre nyílnak az ajtók melyeknek nincs küszöbe

és szól a dal hogy who wants to live forever

who wants to live forever

és felfelelünk rá szép magyar szóval

hogy mindannyian örökké szeretnénk élni

mert ez jár nekünk

a feldobott és elkapott vaníliagömb a porecsi fagylaltárusnál

ha már a maestro eleget bűvészkedett

és akkor nevetünk is majd

és nyugtázzuk de nem tesszük szóvá

hogy kétszeresét fizettük mindannak

mit végül

elfogyasztottunk

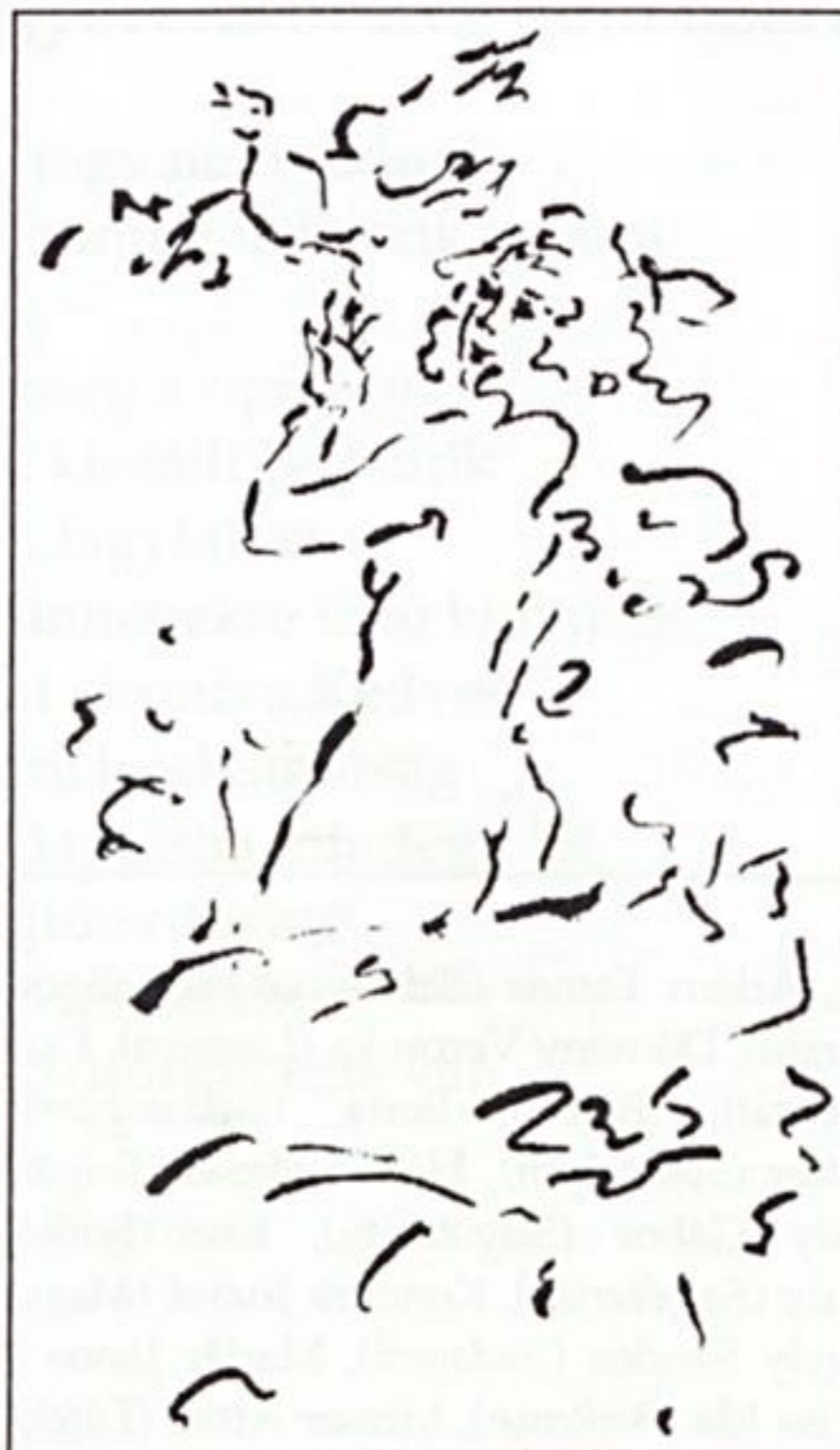
mi boldogok

E SZÁMUNK SZERZŐI:

Ardamica Zorán (*Losonc*), Ádám Tamás (*Balassagyarmat*), Bacsik Katalin (*Balassagyarmat*), Bódi Tóth Elemér (*Salgótarján*), Dömény Veronika (*Lucfalva*), Dukay Nagy Ádám (*Budapest*), Elekes Éva (*Balassagyarmat*), Fábián Berta (*Balassagyarmat*), Hanács Erzsébet (*Bátonyterenye*), Handó Péter (*Sóshartyán*), Hidasi József (*Salgótarján*), Kasza Marton Lajos (*Hamilton, Kanada*), Király Gábor (*Salgótarján*), Kiss Ildikó (*Pásztó*), Karaffa Gyula (*Nagyoroszi*), Kiscseri Mihály (*Salgótarján*), Konczek József (*Magyarnándor*), Kupcsulik Ágnes (*Salgótarján*), Lukács Gergely Sándor (*Budapest*), Madár János (*Bátonyterenye*), Marschalkó Zsolt (*Salgótarján*), Miró Kiss Ida (*Berkenye*), Mizser Attila (*Fülek*), Molnár Zsolt (*Szentendre*), Németh Attila (*Nagybörzsöny*), Nyéki Lajos (*Párizs*), Paróczai Csaba (*Salgótarján*), Pócsi István (*Bátonyterenye*), Pohánka Erika (*Salgótarján*), Romhányi Gyula (*Balassagyarmat*), Szabó Károly (*Balassagyarmat*)

Tájkép

Fény, Árnyék,
Színjáték.
Fény, Árnyék,
Holt játék.
Fény, Árnyék,
Nem várt kép.
Fény, Árnyék,
Látjuk még?
Fény, Árnyék,
Nincs is kép.
Fény, Árnyék,
Elmúlt rég.

Orbán György János illusztrációja
Paróczai Csaba *Közelítések* című kötetében (1997)

Címtelenek

Gúnyol a sötét, körmén
percen a csend,
bevérzi az estét.

*

A csillagok
jól belakták
az eget,
reményeim
most hová
rejthetem?

*

Mint alma a héját –
hagytam, hogy legördülj,
hagytam most
védtelen magam...

*

Egyhelyben járva,
mint lassan omló
hallgatag falak,
cinkosa lettem
múló időnek,
hazug száját
csókolom újra...

*

Bejártad zöldjét
évszakoknak,
veled suhognak
hajnalok...
Mielőtt végleg
felragyogna
lehull a dér is
udvarunkra...

Körtánc

Ki villámok dühét
didergi világra
sebes bohóc-ruháját
fölv teszi újra,
mosolyt szelídít
fák derekára,
mellé szegődik
körben az útja.

Abroncs karikát
szállnak a varjak...
Fényes szekerét
vacogva húzza...

Árvaság

fahasáb
parázssal ágaskodik
lángot fodroz
tűzcsokra hömpölyög,
virul
és hallgat
véresen,
rajta az árvaság
meztelen talpa
táncot jár ...

Gyöngyök peregnek

Az éjszaka bársonyára
súlytalan árnyakat
ráz le a testem.

Terítjük rétnek a vágyat,
lepedőnkön sápad a tegnap,
együtt áldozunk a mának,
talpig ünneplőben

Mohón fedezed fel a testem,
kivirágzom az éjben,
aranyló örömök
csúsznak a cseppek,
gurulnak a combomon
igazgyöngynek.

Csemniczky Zoltán illusztrációja
Pohánka Erika *Rezdülések* című kötetében (1995)

Asszonyaim

(részletek)

I.

Ő volt az első, a fahéj-illatú,
ki fűszer ma is minden ölelésben.
A mézcsókú, szelíd, hűséges szavú –
örök kísérőm a megismerésben.

Vad vágyaim bársonyszíj ostora.
Fénytorony az ismeretlen éjben.
Óceán, szél és hajó egymaga,
hogy a vágy partját egyszer elérjem.

Ő volt az öblön túl a föld,
fészke az idegenek magnak.
Remény, hogyha duzzadt héja tört,

erős, termő szárba hajthat;
s végül megérlelve a gyönyört,
visszaadjon engem magamnak.

III.

Szelíd volt, mint vészben rekedt,
magára maradt kis állat.
Remegve simult ölembe,
fészket remélve magának.

Sajnáltam? Szerettem? Ma már nincs,
de nem is kell a magyarázat .
Elűztem vagy elment magától,
hogy jobb helyet leljen magának.

Mindegy lenne most, de néha
visszhangot ver a szívem:
mintha szólítana, hívna,

engem a vészben rekedtett.
Fészket meleget kínálva
az el nem feledetnek.

V.

Ablakon másztam be
hozzá kétnaponta.
(A férje már dolgozott
s még aludt a porontya.)

Nem szerettünk csak öleltünk,
de mint szalma és a lángja,
sorvasztottuk egymást
közös pusztulásba.

Tüziünknek nem maradt
se parazsa se fészke.
Kevéske füstje (ha volt)

rég eloszlott a szélbe.
Tizennégy barkaág sor –
ennyi egybev éve.

IX.

Teste arca régen elkopott.
Neve is tétova a számban.
Nem tudom volt-e egyáltalán
vagy csak meséltem, kitaláltam.

De mégis olykor-olykor,
hűlő álmaimat vesztve
Úgy érzem, hogy ágyam havát
őt ölelve törtem össze...

Két csésze az asztalon.
Az egyikben hideg kávé.
Mellette szál cigaretta...

(Sohasem lesz parázsé.)
Kegyelmet kérő fájdalom –
ősi, pogány rituálé.

XIV.

Téged kereslek minden rongyos almon,
téged kutatlak selyemhéjú ágyban,
utánad kószálok sötét utakon,
pénzért szeretők labirintusában.

Tüzet vesztett ölek, nyirkos szerelmek,
romlott vágyak csalánosába vesztve,
bevarrt szájjal hozzád, érted esengek:
Engedj még egyszer megóvó öledbe!

Nézd! hideg lángok közt vergődöm érted.
Nem éget, de mégis menthetetlen,
csontig szikkasztja bőröm és húsom

a téged idéző emléktüzekben.
Neked vallok meg tetteket, bűnöket:
Oldozz fel könnyörületes szívedben!

Reggel

Hegyek mögötti ágyában immár
felült a nap.
Villany ha gyúl, vaksin hunyorog
az ég alatt.
Egy fázós ásítás, és megbolydul
a mély sötét,
és áttetszővé lesz a táj,
mint kék üvegcserép.
Borzongó dér a földeken.
És fenn a köd
úszik, mint Isten lelke úszhatott
a nagy vizek fölött.
Milyen lesz ma a nappal?
Vajh, lesz-e kedvetek,
ha már kihúlt az ágyatok,
még alvó emberek?

Nyárvég

A cséplőgépek hamvaskék bűgásán
ellebeg a nyár.
Ki esti sétára indul,
már sokszor meg-megáll.
Most a dülőfejre ér
egy ballagó öreg,
fehérre szikkadt Szent József-feje,
megrezdül szomorúan
mint hulló jegenye.

Szeptember

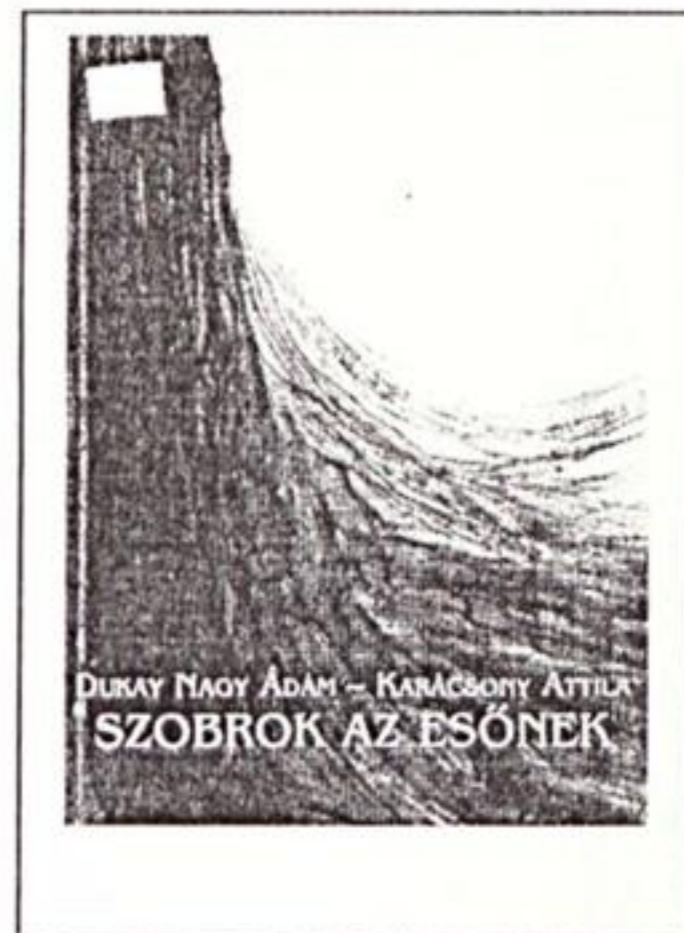
Elnyúló margaréta-nyájak
a dohányerdők zöld fenyérein.
Tekintetük hálás dorombolás
az őszi napra,
mert hajnalonta
már dér üti a szirmukat,
s ha a nap lemegy,
törpe szöcskék baljós herregése
tereli be őket
az éj ketrecébe.

Együttlét

Ha karjaimban vagy,
s lassan egyé old
bennünk a csend,
a némaságban
egyszerre nőni kezd
a szégyenérzet is:
- kizárhatjuk-e
a világot ennyire?

Mátrai ősz

Mint a sárga láng
úgy csap fel az őszi erdő
barna egére,
rengetegére
a szélen álló nyírfák
szélcibálta
szőkesége.

Palóc föld könyvek

Verseskötetek a sorozatból:

Ébresztő idő (antológia), Szerk. Kassai-Végh Miklós, Salgótarján, 1980.

Szepesi József: Elszórtan, mint a gyom, Salgótarján, 1983.

Bódi Tóth Elemér: A mesék kapujában, Salgótarján, 1983.

Banos János: Széthasadt szájjal, Salgótarján, 1986.

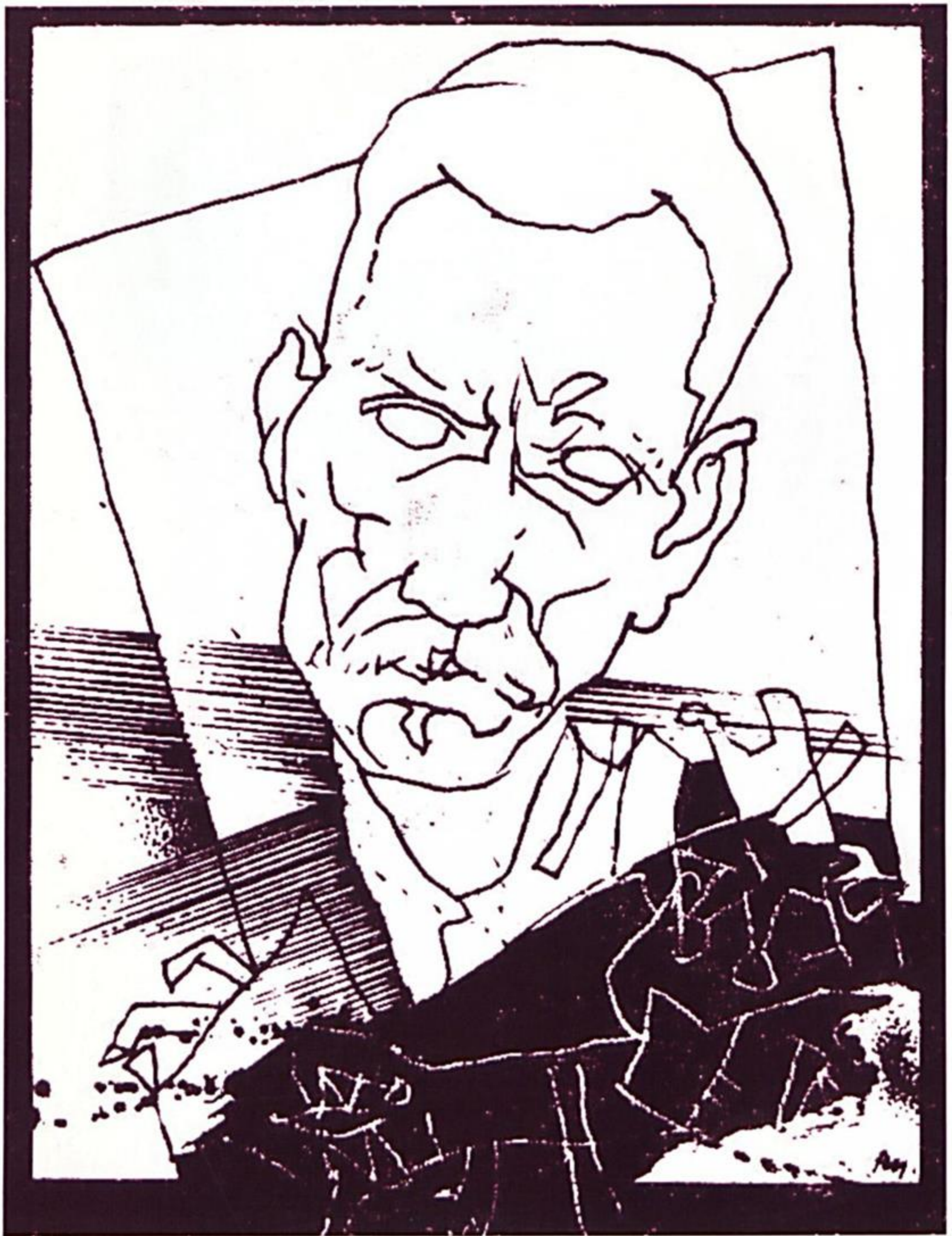
Tamás István: Istenvert, Salgótarján, 1986.

Koncsek József: Egy szó, Salgótarján, 1987.

Ádám Tamás: Gyökerek lélegzése, Salgótarján, 1988.

Dukay Nagy Ádám: Szobrok az esőnek, Salgótarján, 1998.

Balázs János: Versek, vallomások, Salgótarján, 2002.

Feledy Gyula: József Attila (1980)

